Ὁ ΤΟΥ

ΚΕΒΗΤΟΣ

ΠΙΝΑΞ.

ACCEDIT

INTERPRETATIO LATINA,

EX EDITIONE

JACOBI GRONOVII.

GLASGUAE:

IN AEDIBUS ACADEMICIS

EXCUDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS

ACADEMIAE TYPOGRAPHI

MDCCLVII.

1652 3

BRITISH MUSEUM

ὁ τοῦ

ΚΕΒΗΤΟΣ

ΠΙΝΑΞ.

ΕΤΥΓΧΑΝΟΜΕΝ περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐθεωροῦμεν· ἀνέκειτο δὲ καὶ πίναξ τις ἔμπροσθε τοῦ νεώ, ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη, καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους· οὓς οὐκ ἠδυνάμεθα συμβαλεῖν, τίνες καὶ ποτε ἦσαν. οὔτε γὰρ πόλις ἐδόκει ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον, οὔτε στρατόπεδον· ἀλλὰ περίβολος ἦν, ἐν αὐτῷ ἔχων ἑτέρους περιβόλους δύο, τὸν

μὲν μείζω, τὸν δὲ ἐλάττω. ἦν δὲ ἡ πύλη ἐπὶ τῷ πρώτῳ περιβόλῳ· πρὸς δὲ τῇ πύλῃ ὄχλος ἐδόκει ἡμῖν πολὺς ἐφεστάναι. ἔνδον δὲ τῷ περιβόλῳ, πλῆθός τι γυναικῶν ἐωρᾶτο. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσόδου τῷ πρώτῳ πυλῶνος καὶ περιβόλῳ, γέρων τις ἑστὼς, ἔμφασιν ἐποίει, ὡς προσάττων τι τῷ εἰσιόντι ὄχλῳ. ἀπορούντων δὲ ἡμῶν περὶ τῆς μυθολογίας πρὸς ἀλλήλους πολὺν χρόνον, πρεσβύτης τις παρεστὼς, οὐδὲν δεινὸν πάσχετε, ὦ ξένοι, ἔφη, ἀπορῶντες περὶ τῆς γραφῆς ταύτης· οἱ γὰρ τῶν ἐπιχωρίων πολλοὶ ἴσασι, τί ποτε

αὕτη ἡ μυθολογία δύναιτο. ἔδὲ γάρ ἐσι πολιτικὸν ἀνάθημα· ἀλλὰ Ξένος τις πάλαι πολὲ ἀφίκελο δεῦρο, ἀνὴρ ἔμφρων, κ᾽ δεινὸς περὶ σοφίαν, λόγῳ δὲ καὶ ἔργῳ πυθαγόρειόν τινα καὶ παρμενίδειον ἐζηλωκὼς βίον, ὃς τό, τε ἱερὸν τῦτο κ᾽ τὴν γραφὴν ἀνέθηκε τῷ Κρόνῳ. πότερον ἦν, ἔφην ἐγὼ, καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα γιγνώσκεις ἑωρακὼς; κ᾽ ἐθαύμασά γε, ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον, νεώτερος ὤν. πολλὰ γάρ κ᾽ σπυδαῖα διελέγελο. καὶ περὶ ταύτης δὲ τῆς μυθολογίας πολλάκις αὐτῦ ἠκηκόειν διεξιόνλος. πρὸς Διὸς τοί-

νυν, ἔφην ἐγὼ, εἰ μή τίς σοι μεγάλη ἀσχολία τυγχάνει ἅσα, διήγησαι ἡμῖν. πάνυ γὰρ ἐπιθυμοῦμεν ἀκοῦσαι, τί ποτέ ἐστιν ὁ μῦθος. ἀδεὶς φθόνος, ὦ ξένοι, ἔφη. ἀλλὰ τοτὶ πρῶτον δεῖ ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ὅτι ἐπικίνδυνόν τι ἔχει ἡ ἐξήγησις. οἷόν τι; ἔφην ἐγώ. ὅτι, εἰ μὲν προσέξητε, ἔφη, καὶ συνήσητε τὰ λεγόμενα, φρόνιμοι καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθε. εἰ δὲ μή, ἄφρονες, καὶ κακοδαίμονες, καὶ πικροὶ, καὶ ἀμαθεῖς γενόμενοι, κακῶς βιώσεσθε. ἔστι γὰρ ἡ ἐξήγησις ἐοικυῖα τῷ τῆς σφιγγὸς αἰνίγματι, ὃ ἐκείνη προβάλλετο τοῖς

ἀνθρώποις. εἰ μὲν ἂν αὐτὸ συνίῃ τις, ἐσώζετο· εἰ δὲ μὴ συνίῃ, ἀπώλλυτο ὑπὸ τῆς σφιγγός. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης. ἡ γὰρ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις σφίγξ ἐστιν. αἰνίττεται δὲ καὶ τάδε, τί ἀγαθὸν, τί κακὸν, τί ἔστε ἀγαθὸν, ἔστε κακόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ. ταῦτ' ἂν ἐάν μέν τις μὴ συνίῃ, ἀπόλλυται ὑπ' αὐτῆς· ἂν εἰσάπαξ, ὥσπερ ὁ ὑπὸ τῆς σφιγγὸς καταβρωθεὶς ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ, καὶ ἀ μικρὸν, ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ καταφθείρεται, καθάπερ οἱ ἐπὶ τιμωρίᾳ παραδιδόμενοι. ἂν δέ τις γνῷ, ἀνάπα-

λιν ἡ μὲν ἀφροσύνη ἀπόλλυται, αὐτὸς δὲ σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ. ὑμεῖς ἂν προσέχετε, καὶ μὴ παρακούετε. ὦ ἡράκλεις, ὡς εἰς μεγάλην τινὰ ἐπιθυμίαν ἐμβέβληκας ἡμᾶς, εἰ ταῦθ' ὕτως ἔχει. ἀλλ' ἔσιν, ἔφη, ὕτως ἔχοντα. οὐκ ἂν φθάνοις τοίνυν διηγούμενος, ὡς ἡμῶν προσεξόντων οὐ παρέργως, ἐπείπερ καὶ τὸ ἐπιτίμιον τοιοῦτόν ἐσιν. ἀναλαβὼν ἂν ῥάβδον τινά, καὶ ἐκτείνας πρὸς τὴν γραφὴν, ὁρᾶτε, ἔφη, τὸν περίβολον τοῦτον; ὁρῶμεν. τοῦτο πρῶτον δεῖ εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι καλεῖται ὁ

τόπος ἔτος, βίος. καὶ ὁ ὄχλος ὁ πολὺς, ὁ παρὰ τὴν πύλην ἐφεσῶς, οἱ μέλλοντες εἰσπορεύεσθαι εἰς τὸν βίον, ἔτοί εἰσιν. ὁ δὲ γέρων, ὁ ἄνω ἑστηκὼς, ἔχων χάρτην τινὰ ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τῇ ἑτέρᾳ ὥσπερ δεικνύων τι, ἔτος δαίμων καλεῖται. προσάτ[τ]ει δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις, τί δεῖ αὐτὸς ποιεῖν, ὡς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον· ϗ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτὸς δεῖ βαδίζειν, εἰ σώζεσθαι μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ. ποίαν ἔν ὁδὸν κελεύει βαδίζειν, ἢ πῶς; ἔφην ἐγώ. ὁρᾷς, εἶπε, παρὰ τὴν πύλην, θρόνον τινὰ κείμενον, καλὰ

τὸν τόπον τοῦτον καθ' ὃν εἰσπορ-
εύεσθαι ὁ ὄχλος, ἐφ' ᾧ κάθηται
γυνὴ πεπλασμένη τῷ ἤθει, καὶ
πιθανὴ φαινομένη, καὶ ἐν τῇ χειρὶ
ἔχουσα ποτήριόν τι; ὁρῶ. ἀλλὰ
τίς ἐστιν αὕτη, ἔφην. ἀπάτη κα-
λεῖται, φησιν, ἡ πάντας τοὺς ἀν-
θρώπους πλανῶσα. εἶτα τί πρά-
ττει αὕτη; τοὺς εἰσπορευομένους εἰς
τὸν βίον ποτίζει τῇ ἑαυτῆς δυ-
νάμει. τοῦτο δὲ τί ἐστι τὸ ποτόν;
πλάνη, ἔφη, καὶ ἄγνοια. εἶτα τί;
πιόντες τοῦτο, πορεύονται εἰς τὸν
βίον. πότερον οὖν πάντες πίνουσι
τὸν πλάνον, ἢ οὔ; πάντες πίνου-
σιν, ἔφη· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖον, οἱ

δὲ ἧτλον. ἔτι δὲ ὐχ ὁρᾷς ἔνδον τῆς πύλης πλῆθός τι γυναικῶν ἑταιρῶν παντοδαπὰς μορφὰς ἐχουσῶν; ὁρῶ. αὗται τοίνυν, δόξαι, καὶ ἐπιθυμίαι, καὶ ἡδοναὶ καλοῦνται. ὅταν οὖν εἰσπορεύηται ὁ ὄχλος, ἀναπηδῶσιν αὗται, καὶ συμπλέκονται πρὸς ἕκαστον, εἶτα ἀπάγουσι. ποῦ δὲ ἀπάγουσιν αὐτούς; αἱ μὲν εἰς τὸ σώζεσθαι, ἔφη· αἱ δὲ εἰς τὸ ἀπόλλυσθαι διὰ τὴν ἀπάτην. ὦ δαιμόνιε, ὡς χαλεπὸν τὸ πόμα λέγεις; καὶ πᾶσαί γε, ἔφη, ἐπαγγέλλονται ὡς ἐπὶ τὰ βέλτιστα ἄξουσαι, καὶ εἰς βίον εὐδαίμονα καὶ λυσιτελῆ. οἱ δὲ διὰ

τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον, ὃν πεπώκασι παρὰ τῆς ἀπάτης, οὐχ εὑρίσκουσι, ποία ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ ὁδός, ἡ ἐν τῷ βίῳ· ἀλλὰ πλανῶνται εἰκῇ, ὥσπερ ὁρᾷς καὶ τοὺς πρότερον εἰσπορευομένους, ὡς περιάγονται, ὅπη ἂν αὖται δεικνύωσιν; ὁρῶ τοῦτο, ἔφην. ἡ δὲ γυνὴ ἐκείνη τίς ἐστιν, ἡ ὥσπερ τυφλὴ καὶ μαινομένη τις εἶναι δοκοῦσα, καὶ ἐσηκυῖα ἐπὶ λίθου τινὸς σροβύλου; καλεῖται μὲν, ἔφη, τύχη. ἔστι δὲ οὐ μόνον τυφλὴ, ἀλλὰ καὶ μαινομένη καὶ κωφή. αὕτη ἔν τί ἔργον ἔχει; περιπορεύεσθαι παντοχοῦ, ἔφη, καὶ παρ' ὧν μὲν ἀρ-

πάζει τὰ ὑπάρχονλα, ϰ᾽ ἑτέροις δίδωσι· παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀφαιρεῖται παραχρῆμα ἃ δέδωκε, καὶ ἄλλοις δίδωσιν εἰκῇ ϰ᾽ ἀβεβαίως. διὸ καὶ τὸ σημεῖον καλῶς μηνύει τὴν φύσιν αὐτῆς. ποῖον τοῦτο; ἔφην ἐγώ. ὅτι ἐπὶ ϲρογγύλε λίθε ἔϲηκεν. εἶτα τί τοῦτο σημαίνει; ὅτι οὐϰ ἀσφαλὴς, οὐδὲ βεβαία ἐϲὶν ἡ παρ᾽ αὐτῆς δόσις. ἐκπλώσεις γὰρ μεγάλαι ϰ᾽ σκληραὶ γίγνονλαι, ὅταν τις αὐτῇ πιϲεύσῃ. ὁ δὲ ὄχλος ὁ πολὺς ὅτος, ὁ περὶ αὐτὴν ἐσηκὼς, τί βέλεται, ϰ᾽ τίνες καλοῦνται; καλοῦνλαι μὲν ὅτοι ἀπροβέλευ-

τοι. αὐτῶσι δ', ἕκαστος αὐτῶν, ἃ ῥίπτει. πῶς ἂν οὖν ὁμοίαν ἔχωσι τὴν μορφήν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν δοκῶσι χαίρειν, οἱ δὲ ἀθυμῶσιν, ἐκτετακότες τὰς χεῖρας; οἱ μὲν δοκοῦντες, ἔφη, χαίρειν καὶ γελᾶν αὐτῶν, οἱ εὐληφότες τι παρὰ τῆς τύχης εἰσίν· ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὴν τύχην αὐτὴν καλῶσιν. οἱ δὲ δοκοῦντες κλαίειν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτετακότες, εἰσὶ, παρ' ὧν ἀφείλετο ἃ δέδωκε πρότερον αὐτοῖς. ἔστι πάλιν κακὴν τύχην αὐτὴν καλῶσι. τίνα οὖν ἔστιν ἃ δίδωσιν αὐτοῖς, ὅτι οὕτως οἱ μὲν λαμβάνοντες χαίρουσιν, οἱ δὲ ἀποβάλ-

λονῖες κλαίυσι; ταῦτα, ἔφη, ἃ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ εἶναι ἀγαθά. ταῦτα οὖν τίνα ἐσί; πλῆτος δηλαδή, καὶ δόξα, κὴ εὐγένεια, κὴ τέκνα, καὶ τυραννίδες, καὶ βασιλεῖαι, καὶ τἄλλα ὅσα τύτοις παραπλήσια. ταῦτα ἦν πῶς ὐκ ἔσιν ἀγαθά; περὶ μὲν τύτων, ἔφη, κὴ αὖθις ἐκποιήσει διαλέΓεσθαι. νῦν δὲ περὶ τὴν μυθολογίαν γενώμεθα. ἔσω ἴτως. ὁρᾶς ἦν, ὡς ἂν παρέλθοις τὴν πύλην ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περίβολον, ὡς ἂν, καὶ γυναῖκας ἔξω τῦ περιβόλυ ἐσηκυίας, κεκοσμημένας

ὥσπερ ἑταῖραι εἰώθασι; καὶ μάλα. αὗται τοίνυν, ἡ μὲν ἀκρασία καλεῖται, ἡ δὲ ἀσωλία, ἡ δὲ ἀπλησία, ἡ δὲ κολακεία. τί ἦν ὧδε ἐσήκασιν αὗται; παραληροῦσιν, ἔφη, τοὺς εἰληφότας τι παρὰ τῆς τύχης. εἶτα τί; ἀναπηδῶσι, καὶ συμπλέκονται αὐτοῖς, καὶ κολακεύουσι, καὶ ἀξιοῦσι παρ' αὐταῖς μένειν, λέγουσαι ὅτι βίον ἕξουσιν ἡδύν, καὶ ἄπονον, καὶ κακοπάθειαν ἔχοντα οὐδεμίαν. ἐὰν ἔν τις πειθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἡδυπάθειαν, μέχρι μέν τινος ἡδεῖα δοκεῖ εἶναι ἡ διαγωγή, ἕως ἂν γαργαλίζῃ τὸν

ἄνθρωπον· εἶτ' οὐκ ἔστιν. ὅταν γὰρ ἀνανήψῃ, αἰσθάνεται ὅτι οὐκ ἤσθιεν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς καὶ ἠσθίετο, καὶ ὑβρίζετο. διὸ καὶ ὅταν ἀναλώσῃ πάνθ' ὅσα ἔλαβε παρὰ τῆς τύχης, ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναιξὶ δουλεύειν, καὶ πάνθ' ὑπομένειν, καὶ ἀσχημονεῖν, καὶ ποιεῖν ἕνεκεν τούτων ὅσα ἐστὶ βλαβερά· οἷον ἀποστερεῖν, ἱεροσυλεῖν, ἐπιορκεῖν, προδιδόναι, λοιδορεῖσθαι, καὶ πάνθ' ὅσα τούτοις παραπλήσια. ὅταν δ' ἓν πάντα αὐτοῖς ἐπιλίπῃ, παραδίδονται τῇ τιμωρίᾳ. ποία δέ ἐστιν αὕτη; ὁρᾷς ὀπίσω τι αὐτῶν, ἔφη, ὥσπερ θύριον μικρὸν,

κ᾽ τόπον ξενόν τινα, κ᾽ σκοτεινόν; ἐκῆν καὶ γυναῖκες αἰσχραὶ, κ᾽ ῥυπαραὶ, κ᾽ ῥάκη ἠμφιεσμέναι δοκῆσι συνεῖναι; κ᾽ μάλα. αὗται τοίνυν, ἔφη, ἡ μὲν τὴν μάσιγα ἔχουσα, καλεῖται τιμωρία· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς γόνασιν ἔχουσα, λύπη· ἡ δὲ τὰς τρίχας τίλλουσα ἑαυτῆς, ὀδύνη. ὁ δ᾽ ἄλλος οὗτος, ὁ παρεσηκὼς αὐταῖς, δυσειδής τις κ᾽ λεπτὸς, καὶ γυμνὸς, καὶ καλὰ ταῦτά τις ὁμοία αὐτῷ, αἰσχρὰ, κ᾽ λεπτὴ, τίς ἐστιν; ὁ μὲν ὀδυρμὸς καλεῖται, ἔφη· ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἀθυμία. τούτοις οὖν παραδίδοται, κ᾽ μετὰ

τούτων συμβιοῖ τιμωρούμενος. εἶτα πάλιν ἐνταῦθα εἰς ἕτερον οἶκον ῥίπτεται, εἰς τὴν κακοδαιμονίαν, καὶ ὧδε τὸν λοιπὸν βίον καταστρέφει ἐν πάσῃ κακοδαιμονίᾳ· ἂν μὴ ἡ μετάνοια αὐτῷ ἀπὸ τῆς τύχης συναντήσῃ. εἶτα τί γίγνεται; ἐὰν ἡ μετάνοια αὐτῷ συναντήσῃ, ἐξαίρει αὐτὸν ἐκ τῶν κακῶν, καὶ συνίσησιν αὐτῷ ἑτέραν δόξαν καὶ ἐπιθυμίαν, τὴν εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἄγουσαν, ἅμα δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν ψευδοπαιδείαν καλουμένην. εἶτα τί γίγνεται; ἐὰν μέν, φησι, τὴν δόξαν ταύτην προσδέξηται, τὴν

ἄξεσαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, καθαρεὶς ὑπ' αὐτῆς σώζεται, κ᾽ μακάριος κ᾽ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ· εἰ δὲ μή, πάλιν πλανᾶται ὑπὸ τῆς ψευδοδοξίας. ὦ ἡράκλεις, ὡς μέγας ὁ κίνδυνος ἄλλος οὗτος! ἡ δὲ ψευδοπαιδεία, ποία ἐστίν; ἔφην ἐγώ. ἀχ ὁρᾷς τὸν ἕτερον περίβολον ἐκεῖνον; κ᾽ μάλα, ἔφην ἐγώ. ἀκὲν, ἔξω τὲ περιβόλε, παρὰ τὴν εἴσοδον, γυνή τις ἕσηκεν, ἣ δοκεῖ πάνυ καθαρὰ κ᾽ εὔτακτος εἶναι; κ᾽ μάλα. ταύτην τοίνυν οἱ πολλοὶ, κ᾽ εἰκαῖοι τῶν ἀνθρώπων, παιδείαν καλὲ-

σιν· ἢ οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ ψευδοπαιδεία, ἔφη. οἱ μέν τοι σωζόμενοι, ὁπόταν βάλωνται εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἐλθεῖν, ὧδε πρῶτον παραγίγνονται. πότερον οὖν ἄλλη ὁδὸς ἢ οὐκ ἔστιν ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἄγουσα; ἔστιν, ἔφη. ἔτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔσω τοῦ περιβόλου ἀνακάμπτοντες, τίνες εἰσίν; οἱ τῆς ψευδοπαιδείας, ἔφη, ἐραστοὶ, ἠπατημένοι, οἰόμενοι μετὰ τῆς ἀληθινῆς παιδείας συνομιλεῖν. τίνες οὖν καλοῦνται ἔτοι; οἱ μὲν ποιηταὶ, ἔφη, οἱ δὲ ῥήτορες, οἱ δὲ διαλεκτικοὶ, οἱ δὲ μουσικοὶ, οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ, οἱ δὲ γεωμέ-

τραι, οἱ δὲ ἀστρολόγοι, οἱ δὲ ἡδονικοί, οἱ δὲ περιπατητικοί, οἱ δὲ κριτικοί, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτοις εἰσὶ παραπλήσιοι. αἱ δὲ γυναῖκες ἐκεῖναι αἱ δοκοῦσαι περιτρέχειν, ὅμοιαι ταῖς πρώταις, ἐν αἷς ἔφης εἶναι τὴν ἀκρασίαν, ἢ αἱ ἄλλαι αἱ μετ' αὐτῶν, τίνες εἰσίν; αὗται ἐκεῖναί εἰσιν, ἔφη. πότερον ἂν ἢ ὧδε εἰσπορεύονται; νὴ δία ἢ ὧδε· σπανίως δὲ, ἢ οὐχὶ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. πότερον οὖν καὶ αἱ δόξαι; ναὶ, ἔφη. ἔτι μὲν γὰρ ἢ ἐν τούτοις τὸ πόμα, ὃ ἐπίον παρὰ τῆς ἀπάτης, ἢ ἡ ἄγνοια, μένει, νὴ δία,

κὴ μετ' αὐτῆς γε ἡ ἀφροσύνη. κὴ ὰ μὴ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτῶν ἔθ' ἡ δόξα, ἔθ' ἡ λοιπὴ κακία, μέχρις ἂν ἀπογνόντες τῆς ψευδοπαιδείας, εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν ὁδὸν, καὶ πίωσι τὴν τούτων καθαρτικὴν δύναμιν. εἶτα ὅταν καθαρθῶσι, καὶ ἐκβάλωσι τὰ κακὰ πάνθ' ὅσα ἔχουσι, καὶ τὰς δόξας, κὴ τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν κακίαν, τότε ἂν ἤτω σωθήσονται. ὧδε δὲ μένοντες παρὰ τῇ ψευδοπαιδείᾳ, ὐδέποτε ἀπολυθήσονται, οὐδὲ ἐλλείψει αὐτὰς κακὸν οὐδὲν ἕνεκα τούτων τῶν μαθημάτων. ποία ἂν αὕτη

ὁδός ἐστιν, ἡ φέρουσα ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν παιδείαν; ὁρᾷς, ἔφη, ἄνω τόπον τινὰ ἐκεῖνον, ὅπου ὐδεὶς ἐπικατοικεῖ, ἀλλ' ἔρημος δοκεῖ εἶναι; ὁρῶ. ὐκοῦν καὶ θύραν τινὰ μικρὰν, καὶ ὁδόν τινα πρὸς τῆς θύρας, ἥτις ὐ πολὺ ὀχλεῖται, ἀλλὰ πάνυ ὀλίγοι πορεύονται, ὥσπερ δυσανόδου τινὸς κὴ τραχείας κὴ πετρώδους εἶναι δοκούσης; κὴ μάλα, ἔφην. ὐκοῦν καὶ βουνός τις ὑψηλὸς δοκεῖ εἶναι, κὴ ἀνάβασις σφενὴ πάνυ, καὶ κρημνὸς ἔχουσα ἔνθεν κὴ ἔνθεν βαθεῖς; ὁρῶ. αὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ ὁδὸς, ἔφη, ἡ ἄγουσα πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. κὴ

μάλα γε χαλεπὴ προσιδεῖν. ὀκ-
ὖν καὶ ἄνω γε περὶ τῦ βυνῦ ὁρᾷς
πέτραν μεγάλην καὶ ὑψηλὴν,
κύκλῳ ἀπόκρημνον; ὁρῶ, ἔφην.
ὁρᾷς ὖν καὶ γυναῖκας δύο ἐσηκ-
υίας ἐπὶ τῆς πέτρας, λιπαρὰς,
κ᾽ εὐεκτύσας τῷ σώματι, κ᾽ ὡς
ἐκτετάκασι τὰς χεῖρας προθύ-
μως; ὁρῶ· ἀλλὰ τίνες καλοῦν-
ται, ἔφην, αὗται; ἡ μὲν ἐγκρά-
τεια καλεῖται, ἔφη· ἡ δὲ, καρτε-
ρία. εἰσὶ δὲ ἀδελφαί. τί οὖν τὰς
χεῖρας ἐκτετάκασιν οὕτω προ-
θύμως; παρακαλῦσιν, ἔφη, τὺς
παραγινομένους ἐπὶ τὸν τόπον
θαῤῥεῖν, κ᾽ μὴ ἀποδειλιᾶν, λέ-

γυσαι, ὅτι βραχὺ ἔτι δεῖ καρτερῆσαι αὐτὰς, εἶτα ἥξουσιν εἰς ὁδὸν καλήν. ὅταν δ' ἐν παραγένωνται ἐπὶ τὴν πέτραν, πῶς ἀναβαίνουσιν; ὁρῶ γὰρ ὁδὸν φέρουσαν ὑδαμίαν ἐπ' αὐτήν. αἶται ἀπὸ τῆς χρημνῆς προσκαταβαίνουσι, καὶ ἕλκουσιν αὐτὰς ἄνω πρὸς ἑαυτάς. εἶτα κελεύουσιν αὐτὰς διαναπαύσασθαι, καὶ μετὰ μικρὸν διδόασιν ἰσχὺν καὶ θάρσος, καὶ ἐπαγγέλλονται αὐτὰς κατασῆσαι πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, καὶ δεικνύουσιν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν, ὡς ἔστι καλή τε, καὶ ὁμαλὴ, καὶ εὐπόρευτος, καὶ καθαρὰ παντὸς κακῆς,

ὥσπερ ὁρᾷς. ἐμφαίνει νὴ Δία. ὁρᾷς ἦν, ἔφη, καὶ ἔμπροσθε τῦ ἄλσυς ἐκείνυ τόπον τινὰ, ὃς δοκεῖ καλός τε εἶναι, καὶ λειμωνοειδὴς, καὶ φωλὶ πολλῷ καταλαμπόμενος; καὶ μάλα. κατανοεῖς ἦν καὶ ἐν μέσῳ τῦ λειμῶνος περίβολον ἕτερον, καὶ πύλην ἑτέραν; ἔσιν ἤτως. ἀλλὰ τίς καλεῖται ὁ τόπος ἦτος; εὐδαιμόνων οἰκητήριον, ἔφη· ὧδε γὰρ διατρίβυσιν αἱ ἀρεταὶ πᾶσαι, καὶ ἡ εὐδαιμονία. εἶεν, ἔφην ἐγὼ, ὡς καλὸν λέγεις τὸν τόπον εἶναι. ἀκῦν παρὰ τὴν πύλην ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι γυνή τις ἐςι καλὴ, καὶ καθεσηκυῖα τὸ

πρόσωπον, μέσῃ δὲ ϗ κεκριμένῃ ἤδη τῇ ἡλικίᾳ, σολὴν δ᾽ ἔχουσα ἁπλῆν, ϗ ....* καλλωπισμόν; ἕσηκε δὲ ὐκ ἐπὶ σροϝγύλου λίθου, ἀλλ᾽ ἐπὶ τετραγώνου, ἀσφαλῶς κειμένου. ϗ μετὰ ταύτης ἄλλαι δύο εἰσὶ, θυγατέρες τινὲς δοκοῦσαι εἶναι. ἐμφαίνει ὅτως ἔχειν. τούτων τοίνυν ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ, παιδεία ἐσίν· ἡ δὲ, ἀλήθεια· ἡ δὲ, πειθώ. τί δὲ ἔσηκεν ἐπὶ λίθου τεϝραγώνου αὕτη; σημεῖον, ἔφη, ὅτι ἀσφαλής τε καὶ βεβαία ἡ πρὸς αὐτὴν ὁδός ἐσι τοῖς ἀφικνουμένοις, καὶ τῶν διδομένων ἀσ-

* *deesse videtur vox* ὄδινα *aut ejusmodi aliqua.*

φαλὴς ἡ δόσις τοῖς λαμβάνουσι. καὶ τίνα ἐστὶν, ἃ δίδωσιν αὕτη; θάρσος, ϗ ἀφοβία, ἔφη ἐκεῖνος. ταῦτα δὲ τίνα ἐστίν; ἐπιστήμη, ἔφη, τοῦ μηδὲν ἂν ποτε δεινὸν παθεῖν ἐν τῷ βίῳ. ἡράκλεις, ὡς καλὰ, ἔφην, τὰ δῶρα! ἀλλὰ τίνος ἕνεκεν ἔξω τοῦ περιβόλου ἔστηκεν οὗτος; ὅπως τοὺς παραγενομένους, ἔφη, θεραπεύῃ καὶ ποτίζῃ τὴν καθαρτικὴν δύναμιν. εἶθ' ὅταν καθαρθῶσιν, οὕτως εἰσάγει τούτους πρὸς τὰς ἀρετάς. πῶς τοῦτο; ἔφην ἐγώ. οὐ γὰρ συνίημι. ἀλλὰ συνήσεις, ἔφη. ὡς ἂν εἴ τις φιλοπόνως κάμνων ἐτύγχανε, πρὸς

ἰατρὸν ἂν δήπου γενόμενος, πρότερον καθαρτικοῖς ἐξέβαλε πάντα τὰ νοσοποιοῦντα· εἶτα ὅτως ἂν αὐτὸν ὁ ἰατρὸς εἰς ἀνάληψιν καὶ ὑγίειαν καλέσησεν. εἰ δὲ μὴ ἐπείθετο οἷς ἐπέτατλεν, εὐλόγως ἂν δήπου ἀπωθεὶς ἐξώλετο ὑπὸ τῆς νόσου. ταῦτα συνίημι, ἔφην ἐγώ. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον, ἔφη, καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ὅταν τις παραγίγνηται, θεραπεύει αὐτὸν, καὶ ποτίζει τῇ ἑαυτῆς δυνάμει, ὅπως ἐκκαθάρῃ πρῶτον, καὶ ἐκβάλῃ τὰ κακὰ πάντα, ὅσα ἔχων ἦλθε. ποῖα ταῦτα; τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν πλάνον, ὃν ἐπεπώκει παρὰ τῆς

ἀπάτης, καὶ τὴν ἀλαζονείαν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὸν θυμόν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὧν ἀνεπλήσθη ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. ὅταν δ' ἂν καθαρθῇ, πᾶ αὐτὸν ἀποστέλλει; ἔνδον, ἔφη, πρὸς τὴν ἐπιστήμην, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἀρετάς. ποίας ταύτας; οὐχ ὁρᾷς, ἔφη, ἔσω τῆς πύλης χορὸν γυναικῶν, ὡς εὐειδεῖς δοκοῦσιν εἶναι, καὶ εὔτακτοι, καὶ σολὴν ἀτρύφερον καὶ ἁπλῆν ἔχουσιν, ἔτι τε ὡς ἄπλαστοί εἰσι, καὶ ἀδαμῶς κεκαλλωπισμέναι ὥσπερ αἱ ἄλλαι; ὁρῶ, ἔφην. ἀλλὰ τίνες αὗται

καλῆναι; ἡ μὲν πρώτη ἐπισήμη, ἔφη, καλεῖται. αἱ δὲ ἄλλαι ταύτης ἀδελφαί, ἀνδρεία, δικαιοσύνη, καλοκἀγαθία, σωφροσύνη, εὐταξία, ἐλευθερία, ἐγκράτεια, πρᾳότης. ὦ κάλλισαι, ἔφην ἔγωγε! ὡς ἐν μεγάλῃ ἐλπίδι ἐσμέν! ἐὰν συνῆτε, ἔφη, καὶ ἔξιν περιποιήσηθ' ὧν ἀκούετε. ἀλλὰ προσέξομεν ὡς μάλιστα, ἔφην ἔγωγε. τοιγαροῦν, ἔφη, σωθήσεσθε. ὅταν οὖν παραλάβωσιν αὐτὸν αὗται, πᾶ ἀπάγουσι; πρὸς τὴν μητέρα, ἔφη. αὕτη δὲ τίς ἐστιν; εὐδαιμονία, ἔφη. ποία δέ ἐστιν αὕτη; ὁρᾷς τὴν ὁδὸν ἐκείνην, τὴν

φέρσαν ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο, ὅ ἐσιν ἀκρόπολις τῶν περιβόλων πάντων; ὁρῶ. ἀκῶν ἐπὶ τῶ προπυλαίω γυνὴ καθεσηκυῖα εὐειδής τις κάθηλαι ἐπὶ θρόνω ὑψηλῶ, κεκοσμημένη ἐλευθέρως, κὴ ἀπεριέργως, καὶ ἐσεφανωμένη σεφάνῳ εὐανθεῖ πάνυ καλῶς; ἐμφαίνει ἅτως ἔχειν. αὕτη τοίνυν ἐσὶν ἡ εὐδαιμονία, ἔφη. ὅταν ἕν ὧδέ τις παραγένηλαι, τί ποιεῖ; σεφανοῖ αὐτὸν, ἔφη, τῇ ἑαυτῆς δυνάμει ἡ εὐδαιμονία, κὴ αἱ ἄλλαι πᾶσαι ἀρεταὶ, ὥσπερ τοὺς νενικηκότας τὰς μεγίσας ἀγῶνας. κὴ ποίως ἀγῶνας νενίκηκεν

αὐτός; ἔφην ἐγώ. τὰς μεγίστας, ἔφη, καὶ τὰ μέγιστα θηρία, ἃ πρότερον αὐτὸν καθήδιε, καὶ ἐκόλαζε, καὶ ἐποίει δῆλον. ταῦτα πάντα νενίκηκε, καὶ ἀπέρριψεν ἀφ' ἑαυτῆ, καὶ κεκράτηκεν ἑαυτῆ, ὥστε ἐκεῖνα νῦν τούτῳ δουλεύσει, καθάπερ ἦτος ἐκείνοις πρότερον. ποῖα λέγεις ταῦτα τὰ θηρία; πάνυ γὰρ ἐπιποθῶ ἀκοῦσαι. πρῶτον μέν, ἔφη, τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον. ἢ δοκεῖ σοι θηρία ταῦτα εἶναι; καὶ πονηρά γε, ἔφην ἐγώ. εἶτα τὴν λύπην, καὶ τὸν ὀδυρμόν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὴν λοιπὴν ἅπασαν

κακίαν. πάντων τούτων κρατεῖ, κ᾽ ὐ κρατεῖται, ὥσπερ τὸ πρότερον. ὦ καλῶν ἔργων, ἔφην ἐγὼ, κ᾽ καλλίσης νίκης! ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἔτι μοι εἰπὲ, τίς ἡ δύναμις τῦ σεφάνυ, ᾧ ἔφης σεφανῦσθαι αὐτὸν; εὐδαιμονική, ὦ νεανίσκε. ὁ γὰρ σεφανωθεὶς ταύτῃ τῇ δυνάμει, εὐδαίμων γίνεται, καὶ μακάριος, κ᾽ ὐκ ἔχει ἐν ἑτέροις τὰς ἐλπίδας τῆς εὐδαιμονίας, ἀλλ᾽ ἐν ἑαυτῷ. ὡς καλὸν τὸ νίκημα λέγεις! ὅταν δὲ σεφανωθῇ, τί ποιεῖ, ἢ ποῖ βαδίζει; ἄγυσιν αὐτὸν ὑπολαβῦσαι αἱ ἀρεταὶ πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅθεν ἦλθε πρότε-

ρον, καὶ δεικνύσιν αὐτῷ τὰς ἐκεῖ διατριβοντας, ὡς κακῶς καὶ ἀθλίως ζῶσι, καὶ ὡς ναυαγοῦσιν ἐν τῷ βίῳ, καὶ πλανῶνται, καὶ ἄγονται, κατακεκρατημένοι, ὥσπερ ὑπὸ πολεμίων· οἱ μὲν ὑπ' ἀκρασίας, οἱ δὲ ὑπ' ἀλαζονείας, οἱ δὲ ὑπὸ φιλαργυρίας, ἕτεροι δὲ ὑπὸ κενοδοξίας, οἱ δὲ ὑφ' ἑτέρων κακῶν, ἐξ ὧν οὐ δύνανται ἐκλῦσαι ἑαυτοὺς τῶν δεινῶν, οἷς δέδενται, ὥστε σωθῆναι, καὶ ἀφικέσθαι ὧδε· ἀλλὰ ταράττονται διὰ παντὸς τοῦ βίου. τοῦτο δὲ πάσχουσι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἐνθάδε ὁδὸν εὑρεῖν· ἐπελάθοντο γὰρ τὸ παρὰ τοῦ δαι-

μονίᾳ πρόσαγμα. ὀρθῶς μοι δοκεῖς λέγειν. ἀλλὰ κ᾽ τοῦτο πάλιν ἀπορῶ, διὰ τί δεικνύουσιν αὐτῷ τὸν τόπον ἐκεῖνον αἱ ἀρεταὶ, ὅθεν ἥκει τὸ πρότερον. οὐκ ἀκριβῶς ᾔδει, οὐδὲ ἠπίστατο, ἔφη, οὐδὲν τῶν ἐκεῖ, ἀλλ᾽ ἐνεδοίαζε· κ᾽ διὰ τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον, ὃν δὴ ἐπεπώκει, τὰ μὴ ὄντα ἀγαθὰ ἐνόμιζεν ἀγαθὰ εἶναι, κ᾽ τὰ μὴ ὄντα κακὰ κακά. διὸ κ᾽ ἔζη κακῶς ὥσπερ οἱ ἄλλοι οἱ ἐκεῖ διατρίβοντες. νῦν δὲ ἀπειληφὼς τὴν ἐπιστήμην τῶν συμφερόντων, αὐτός τε καλῶς ζῇ, κ᾽ τούτους θεωρεῖ ὡς κακῶς πράσσουσιν. ἐπειδὰν δὲ

θεωρήσῃ πάντα, τί ποιεῖ, ἢ ποῖ βαδίζει; ὅπου ἂν βούληται, ἔφη. παντα χοῦ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἀσφάλεια, ὥσπερ τὸ κωρύκιον ἄνδρον ἔχοντι. καὶ πάντα χοῦ ὅ ἂν ἀφίκηται, πάντα καλῶς βιώσεται μετὰ πάσης ἀσφαλείας. ὑποδέξονται γὰρ αὐτὸν ἀσμένως πάντες, καθάπερ τὸν ἰατρὸν οἱ πάσχοντες. πότερον δὲ καὶ κείνας τὰς γυναῖκας, ἃς ἔφης θηρία εἶναι, οὐκ ἔτι φοβεῖται, μή τι πάθῃ ὑπ' αὐτῶν; οὐδέν. οὐ μὴ διοχληθήσεται, οὔτε ὑπὸ ὀδύνης, οὔτε ὑπὸ λύπης, οὔτε ὑπ' ἀκρασίας, οὔτε ὑπὸ φιλαργυρίας, οὔτε ὑπὸ πενίας, οὔτε

ὑπ' ἄλλου κακοῦ ὄδενός. ἀπάντων γὰρ κυριεύει, καὶ ἐπάνω πάντων ἐστὶ τῶν πρότερον αὐτὸν λυπούντων· καθάπερ οἱ ἐχιόδηκτοι. τὰ γὰρ θηρία δήπου πάντας τοὺς ἄλλους κακοποιοῦντα μέχρι θανάτου, ἐκεῖνος ὁ λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον αὐτὸς τοῦτο. καὶ τοῦτον ὀδὲν λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον. καλῶς ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν. ἀλλ' ἔτι τοῦτό μοι εἰπὲ, τίνες εἰσὶν ὅτοι οἱ δοκοῦντες ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ βουνοῦ παραγίγνεσθαι; καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἐσεφανωμένοι ἔμφασιν ποιοῦσιν εὐφροσύνης τινός· οἱ δὲ ἀσεφάνω-

λοι, *[οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι] καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰς κεφαλὰς δοκοῦσι τετρίφθαι· κατέχονται δὲ ὑπὸ γυναικῶν τινων. οἱ μὲν ἐσεφανωμένοι, σεσωσμένοι εἰσὶ πρὸς τὴν παιδείαν, καὶ εὐφραίνονται, τετυχηκότες αὐτῆς· οἱ δὲ ἀσεφάνωτοι, οἱ μὲν, ἀπεγνωσμένοι ὑπὸ τῆς παιδείας, ἀνακάμπτουσι, κακῶς καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ δὲ, ἀποδεδειλιακότες, καὶ ἀναβεβηκότες πρὸς τὴν καρτερίαν, πάλιν ἀνακάμπτουσι, καὶ πλανῶνται ἀνοδίᾳ. αἱ δὲ γυναῖκες, αἱ μετ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσαι, τίνες εἰσὶν αὗται; λύπαι, ἔφη,

καὶ ὀδύναι, καὶ ἀθυμίαι, καὶ ἀδοξίαι, καὶ ἄγνοιαι. πάντα κακὰ λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν. νὴ Δία, πάντα, ἔφη, ἀκολουθοῦσιν· ὅταν δὲ οὗτοι παραγένωνται εἰς τὸν πρῶτον περίβολον πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, οὐχ ἑαυτοὺς αἰτιῶνται, ἀλλ' εὐθὺς κακῶς λέγουσι καὶ τὴν παιδείαν, καὶ τοὺς ἐκεῖσε βαδίζοντας, ὡς ταλαίπωροι καὶ ἀθλιοί εἰσι καὶ κακοδαίμονες, οἳ τὸν βίον τὸν παρ' αὐτοῖς ἀπολιπόντες κακῶς ζῶσι, καὶ οὐκ ἀπολαύουσι τῶν παρ' αὐτοῖς ἀγαθῶν. ποῖα δὲ λέγουσιν ἀγαθὰ εἶναι; τὴν ἀσωτίαν, καὶ

τὴν ἀκρασίαν, ὡς εἴποι ἄν τις ἐπὶ κεφαλαίῳ. τὸ γὰρ εὐωχεῖσθαι βοσκημάτων τρόπον, ἀπόλαυσιν μεγίστων ἀγαθῶν ἡγῆνται εἶναι. αἱ δὲ ἕτεραι γυναῖκες αἱ ἐκεῖθεν παραγινόμεναι ἵλαραί τε καὶ γελῶσαι, τίνες καλῆνται; δόξαι, ἔφη· καὶ ἀγαγῆσαι πρὸς τὴν παιδείαν τὰς εἰσελθόντας πρὸς τὰς ἀρετὰς, ἀνακάμπτουσιν ὅπως ἑτέρους ἀγάγωσι, καὶ ἀναμείλωσιν ὅτι εὐδαίμονες ἤδη γεγόνασιν οὓς τότε ἀπήγαγον. πότερον ἦν, ἔφην ἐγὼ, αὖται εἰσω πρὸς τὰς ἀρετὰς εἰσπορεύονται; ἔφη, ἦ. ἡ γὰρ θέμις δόξαν

εἰσπορεύεσθαι πρὸς τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ τῇ παιδείᾳ παραδιδόασιν αὐτούς. εἶτα, ὅταν ἡ παιδεία παραλάβῃ, ἀνακάμπτουσιν αὖται πάλιν, ἄλλους ἄξουσαι. ὥσπερ αἱ νῆες, τὰ φορτία ἐξελόμεναι, πάλιν ἀνακάμπτουσιν, καὶ ἄλλων τινῶν γεμίζονται. ταῦτα μὲν δὴ καλῶς μοι δοκεῖς, ἔφην, ἐξηγῆσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο ὑδέπω ἡμῖν δεδήλωκας, τί προστάττει τὸ δαιμόνιον, τοῖς εἰσπορευομένοις εἰς τὸν βίον, ποιεῖν. θαῤῥεῖν, ἔφη. διὸ καὶ ὑμεῖς θαῤῥεῖτε· πάντα γὰρ ἐξηγήσομαι, καὶ ὑδὲν παραλείψω. καλῶς λέγεις, ἔφην ἐγώ.

ἐκτείνας ἓν τὴν χεῖρα πάλιν, ὁ-
ρᾶτε, ἔφη, τὴν γυναῖκα ἐκείνην,
ἣ δοκεῖ τυφλή τις εἶναι, καὶ ἐπὶ
λίθου προγύλου ἑσάναι, ἣν καλ ἄρ' ἰ
ὑμῖν εἶπον ὅτι τύχη καλεῖται;
ὁρῶμεν. ταύτη, κελεύει, ἔφη, μὴ
πιστεύειν, καὶ βέβαιον μηδὲν πι-
στεύειν, μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὅ,τι
ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ
ὡς ἴδια ἡγεῖσθαι· ἔδεν γὰρ κω-
λύει ταῦτα πάλιν ἀφελέσθαι,
καὶ ἑτέρῳ διδόναι· πολλάκις γὰρ
τοῦτο εἴωθε ποιεῖν. καὶ διὰ ταύ-
την ἓν αἰτίαν, κελεύει, πρὸς τὰς
ἑαυτῆς δόσεις οὐκ ἀτλους γίγνεσ-
θαι, καὶ μήτε χαίρειν ὅταν διδῷ,

μήτε ἀθυμεῖν ὅταν ἀφέληται, καὶ μήτε ψέγειν αὐτὴν, μήτε ἐπαινεῖν. οὐδὲν γὰρ ποιεῖ μετὰ λογισμοῦ, ἀλλ' εἰκῇ, κ᾽ ὡς ἔτυχε πάντα, ὥσπερ πρότερον ὑμῖν ἔλεξα. διὰ τοῦτο ἦν τὸ δαιμόνιον κελεύει, μὴ θαυμάζειν, ὅ,τι ἂν πράττοι αὕτη, μηδὲ γίγνεσθαι ὁμοίους τοῖς κακοῖς τραπεζίταις. κ᾽ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τῶν ἀνθρώπων, χαίρουσι, κ᾽ ἴδιον νομίζουσιν εἶναι. ὅταν δὲ ἀπαιτῶνται, ἀγανακτοῦσι, κ᾽ δεινὰ οἴονται πεπονθέναι, ὑ μνημονεύοντες, ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἔλαβον τὰ θέματα, ἐφ' ᾧ

ὐδὲν κωλύειν τὸν θέμενον πάλιν κομίσαθαι. ὡσαύτως τοίνυν κελεύει ἔχειν τὸ δαιμόνιον καὶ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς δόσιν· καὶ μνημονεύειν, ὅτι τοιαύτην ἔχει φύσιν ἡ τύχη, ὥςε, ἃ δέδωκεν, ἀφελέσθαι, καὶ ταχέως πάλιν δῦναι πολλαπλάσια, αὖθις δὲ ἀφελέσθαι ἃ δέδωκεν. ὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὐπάρχοντα. ἃ γᾶν διδῷ, κελεύει λαμβάνειν παρ' αὐτῆς, καὶ συντόμως ἀπελθεῖν ἔχοντα πρὸς τὴν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ δόσιν. ποίαν ταύτην; ἔφην ἐγώ. ἣν λήψονται παρὰ τῆς παιδείας, ἣν διασωθῶσιν ἐ-

κεῖ. αὕτη ἄν τίς ἐστιν; ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη, ἔφη, τῶν συμφερόντων, καὶ ἀσφαλὴς δόσις, καὶ βεβαία, καὶ ἀμετάβλητος. φεύγειν ἄν κελεύει συντόμως πρὸς ταύτην· καὶ ὅταν ἔλθωσι πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκείνας, ἃς καὶ πρότερον εἶπον, ὅτι ἀκρασία καὶ ἡδυπάθεια καλοῦνται, καὶ ἐντεῦθεν κελεύει συντόμως ἀπαλλάττεσθαι, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲ ταύταις μηδέν, ἕως ἂν πρὸς τὴν ψευδοπαιδείαν ἀφίκωνται. κελεύει ἄν αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐνδιατρίψαι, καὶ λαβεῖν ὅ,τι ἂν βάλωνται παρ' αὐτῆς, ὥσπερ ἐφόδιον· εἶτα

ἐντεῦθεν ἀπιέναι πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν συντόμως. ταῦτ' ἐστίν, ἃ προσάσσει τὸ δαιμόνιον. ὅσις τοίνυν παρ' αὐτά τι ποιεῖ ἢ παρακύει, ἀπόλλυται κακὸς κακῶς. ὁ μὲν δὴ μῦθος, ὦ ξένοι, ὁ ἐν τῷ πίνακι, τοιοῦτος ἡμῖν ἐστιν. εἰ δὲ δεῖ τι προσπυθέσθαι περὶ ἑκάστου τούτων, ὑδεὶς φθόνος. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν φράσω. καλῶς λέγεις, ἔφην ἐγώ. ἀλλὰ τί κελεύει αὐτοὺς τὸ δαιμόνιον λαβεῖν παρὰ τῆς ψευδοπαιδείας; ταῦθ' ἃ δοκεῖ εὔχρηστα εἶναι. ταῦτ' ἔστιν τίνα ἐστί; γράμματα, ἔφη, καὶ τὰ τῶν ἄλλων μαθημάτων· ἃ καὶ Πλά-

των φησὶν ὡσανεὶ χαλινῦ τινος δύναμιν ἔχειν τοῖς νέοις, ἵνα μὴ εἰς ἕτερα περισπῶνται. πότερον δὲ ἀνάγκη ταῦτα λαβεῖν, εἰ μέλλοι τις ἥξειν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, ἢ ὄ; ἀνάγκη μὲν ὐδεμία, ἔφη, χρήσιμα μέν τοί ἐστι· πρὸς δὲ τὸ βελτίως γενέσθαι ὐδὲν συμβάλλεται ταῦτα. ὐδὲν ἄρα λέγεις ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς τὸ βελτίως γενέσθαι ἄνδρας; ἔστι γὰρ καὶ ἄνευ τούτων βελτίως γενέσθαι. ὅμως δὲ ὐκ ἄχρηστα κἀκεῖνά ἐστιν. ὡς γὰρ δι' ἑρμηνέως συμβάλλομεν τὰ λεγόμενά ποτε, ὅμως μέν τοί γε ὐκ ἄχρηστον

ἦν, καὶ ἡμᾶς αὐτὰς τὴν φωνὴν
ἀκριβεστέραν ἔχειν, κἂν τι συνή-
καμεν. ἔτω καὶ ἄνευ τούτων τῶν
μαθημάτων οὐδὲν κωλύει γενέσ-
θαι. πότερον οὐδὲν προέχουσιν
οὗτοι οἱ μαθηματικοὶ, πρὸς τὸ
βελτίους γενέσθαι τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων; πῶς μέλλουσι προέ-
χειν, ἐπειδὰν φαίνωνται ἠπατη-
μένοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὥσ-
περ οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτι κατεχόμε-
νοι ὑπὸ πάσης κακίας; οὐδὲν γὰρ
κωλύει, εἰδέναι μὲν γράμματα,
καὶ καλέχειν τὰ μαθήματα πάν-
τα, ὁμοίως δὲ μέθυσον καὶ ἀκρατῆ
εἶναι, καὶ φιλάργυρον, καὶ ἄδικον,

καὶ προδότην, καὶ τὸ πέρας ἄφρονα. ἀμέλει πολλοὺς τοιούτους ἔστιν ἰδεῖν. πῶς οὖν οὗτοι προέχουσιν, ἔφη, εἰς τὸ βελτίους ἄνδρας γενέσθαι, ἕνεκα τούτων τῶν μαθημάτων; εὐδαμῶς φαίνεται, ἐκ τούτου τοῦ λόγου. ἀλλὰ τί ἐστιν, ἔφην ἐγώ, τὸ αἴτιον; ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιβόλῳ διατρίβουσιν, ὥσπερ ἐγγίζοντες πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. καὶ τί τοῦτο ὠφελεῖ αὐτούς, ἔφη, ὅταν πολλάκις ἔστιν ἰδεῖν παραγιγνομένους ἐκ τοῦ πρώτου περιβόλου ἀπὸ τῆς ἀκρασίας, καὶ τῆς ἄλλης κακίας, εἰς τὸν τρίτον περίβολον, πρὸς τὴν παιδείαν τὴν

ἀληθινήν, οἱ τύτυς τὰς μαθηματικὰς παραλλάτ]υσιν; ὥσε, πῶς ἔτι προέχυσιν ἄρα ἢ ἀκινητότεροι, ἢ δυσμαθέστεροί εἰσι. πῶς, ἔφην, τῦτο, ἐγώ; ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιβόλῳ εἰ μηδὲν ἄλλο, προσποιῦνταί γε ἐπίσαθαι, ἃ ὐκ οἴδασιν. ἕως δ' ἂν ἔχωσι ταύτην τὴν δόξαν, ἀκινήτυς αὐτὰς ἀνάτ]κη εἶναι πρὸς τὸ ὁρμᾶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. εἶτα τὸ ἕτερον ὐχ ὁρᾶς, ὅτι κ] αἱ δόξαι ἐκ τῦ πρώτυ περιβόλυ εἰσπορεύονται πρὸς αὐτὰς ὁμοίως; ὥσε ὐδὲν ἦττοι ἐκείνων βελτίυς εἰσὶν, ἐὰν μὴ κ] τύτοις συνῇ μεταμέ-

λεια, κ᾽ πειθῶσιν, ὅτι ὐ παιδείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ ψευδοπαιδείαν, δι᾽ ἣν ἀπατῶνται. ἅτω δὲ διακείμενοι, ὐκ ἄν ποτε σωθεῖεν. καὶ ὑμεῖς τοίνυν, ὦ Ξένοι, ἔφη, ἅτω ποιεῖτε, κ᾽ ἐνδιατρίβετε τοῖς λεγομένοις, μέχρις ἂν ἔξιν λαβεῖν. ἀλλὰ περὶ τῶν αὐτῶν πολλάκις δεῖ ἐπισκοπεῖν, καὶ μὴ διαλείπειν· τὰ δὲ ἄλλα πάρεργα ἡγήσαθαι. εἰ δὲ μή, ὐδὲν ὄφελος ἔσαι ὧν νῦν ἀκούε. ποιήσομεν. τῶτο δὲ ἐξήγησαι, πῶς ὐκ ἔσιν ἀγαθὰ, ὅσα λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῆς τύχης; οἷον τὸ ζῆν, τὸ ὑγιαίνειν, τὸ πλουτεῖν,

τὸ εὐδοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν, τὸ νικᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια; ἢ πάλιν, τὰ ἐναντία πῶς οὐκ ἔστι κακά; πάνυ γὰρ ἡμῖν παράδοξον καὶ ἄπιστον δοκεῖ τὸ λεγόμενον. ἄγε τοίνυν πειρῶ, ἔφη, ἀποκρίνασθαι τὸ φαινόμενον, περὶ ὧν ἄν σε ἐρωτῶ. ἀλλὰ ποιήσω τοῦτο, ἔφην ἐγώ. πότερον ἂν κἂν κακῶς τις ζῇ, ἀγαθὸν ἐκείνῳ τὸ ζῆν; ἄ μοι δοκεῖ· ἀλλὰ κακόν, ἔφην ἐγώ. πῶς ἂν ἀγαθόν ἐστι τὸ ζῆν, ἔφη, εἴπερ τούτῳ ἐστὶ κακόν; ὅτι τοῖς μὲν κακῶς ζῶσι, κακόν μοι δοκεῖ εἶναι· τοῖς δὲ καλῶς, ἀγαθόν. καὶ κακὸν ἄρα

λέγεις τὸ ζῆν, καὶ ἀγαθὸν εἶναι; ἔγωγε. μὴ ἂν ἀπιθάνως λέγε. ἀδύναλον γὰρ, τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ κακὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι. ἔτω γὰρ καὶ ὠφέλιμον καὶ βλαβερὸν ἂν εἴη, καὶ αἱρετὸν καὶ φευκτὸν ἅμα ἀεί. ἀπίθανον μέν. ἀλλὰ πῶς οὐκ, εἰ τὸ κακῶς ζῆν, ᾧ ἂν ὑπάρχοι, κακόν τι ὑπάρχει αὐτῷ, οὐ κακὸν αὐτὸ τὸ ζῆν ἐστιν; ἀλλ' οὐ τὸ αὐτὸ, ἔφη, ὑπάρχει τὸ ζῆν τῷ κακῶς ζῆν. ἢ ἔ σοι φαίνεται; ἀμέλει οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἶναι. τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν κακόν ἐστι. τὸ δὲ ζῆν οὐ κακόν ἐστιν· ἐπεὶ εἰ ἦν κακὸν, τοῖς ζῶσι καλῶς

κακὸν δὴ ὑπῆρχεν, ἐπεὶ τὸ ζῆν αὐτοῖς ὑπῆρχεν, ὅπερ ἐστὶ κακόν. ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν. ἐπεὶ τοίνυν ἀμφοτέροις συμβαίνει τὸ ζῆν, καὶ τοῖς κακῶς ζῶσι, καὶ τοῖς καλῶς, οὐκ ἂν εἴη ὅτε ἀγαθὸν εἶναι τὸ ζῆν, ὅτε κακόν. ὥσπερ οὐδὲ τὸ τέμνειν, καὶ καίειν, ἐν τοῖς ἀῤῥώστοις ἐστὶ νοσερὸν καὶ ὑγιεινόν, οὐκοῦν οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ζῆν ἐστι ταῦτα. σὺ τοίνυν οὕτω θεώρησον· πότερον ἂν βούλοιο ζῆν κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλῶς καὶ ἀνδρίως; ἀποθανεῖν ἔγωγε καλῶς. οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κακόν ἐστιν, εἴπερ αἱρετώτερόν ἐστι

πολλάκις τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν. ἔστι ταῦτα. οὐκοῦν ὁ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ὑγιαίνειν, καὶ νοσεῖν. πολλάκις γὰρ οὐ συμφέρει ὑγιαίνειν, ἀλλὰ τοὐναντίον, ὅταν ἡ περίστασις τοιαύτη. ἀληθῆ λέγεις. ἄγε δή, σκεψώμεθα καὶ περὶ τοῦ πλουτεῖν ἔτως· εἴγε θεωρεῖν ἐστιν, ὡς πολλάκις ἐστὶν ἰδεῖν ὑπάρχοντά τινι πλοῦτον, κακῶς δὲ ζῶντα τοῦτον καὶ ἀθλίως. νὴ Δία πολλούς γε. οὐκοῦν οὐδὲν τούτοις ὁ πλοῦτος βοηθεῖ εἰς τὸ ζῆν καλῶς. οὐ φαίνεται. αὐτοὶ γὰρ φαῦλοί εἰσιν. οὐκοῦν τὸ σπουδαίους εἶναι, οὐχ ὁ πλοῦτος ποιεῖ, ἀλλὰ

ἡ παιδεία. εἰκός γε. ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου πᾶν ὁ πλοῦτος ἀγαθόν ἐστιν, εἴπερ ἀ βοηθεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτόν, εἰς τὸ βελτίους εἶναι; φαίνεται. ἆρ' οὖν οὐδὲ συμφέρει ἄρα ἐνίοις πλεῖν, ὅταν μὴ ἐπίστανται τῷ πλοίῳ χρῆσθαι. δοκεῖ μοι. πῶς ἂν τοῦτο ἄν τις κρινεῖ ἀγαθὸν εἶναι, ὃ πολλάκις οὐ συμφέρει ὑπάρχειν; ἀδαμῶς. ἀκοῦν εἰ μέν τις ἐπίσταιτο πλοίῳ χρῆσθαι καλῶς καὶ ἐμπείρως, εὖ βιώσεται· εἰ δὲ μή, κακῶς. ἀληθέστατά μοι δοκεῖς τοῦτο λέγειν. καὶ τὸ σύνολον δέ, τὸ τιμᾶν ταῦτα ὡς ἀγαθὰ ὄντα, ἢ ἀτιμάζειν ὡς κακά,

τῦτό ἐςι τὸ ταράτλον τὺς ἀνθρώπυς κ᾽ βλάπλον, ὅταν τιμῶνται τε αὐτὰ, καὶ οἴωνλαι διὰ τύτων μόνων εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν, καὶ πάνθ᾽ ἑπομένως πράτλωσιν ἕνεκα τύτων, καὶ τὰ ἀσεβέσαλα δοκῦνλα εἶναι. ταῦτα δὲ πάσχυσι διὰ τὴν τῦ ἀγαθῦ ἄγνοιαν.

ἀγνοῦσι γὰρ, ὅτι ὐ γίνελαι ἐκ κακῶν ἀγαθόν. πλῦτον δέ ἐςι πολλὺς κλησαμένυς ἰδεῖν ἐκ κακῶν κ᾽ αἰχρῶν ἔργων· οἷον λέγω ἐκ τῦ προδιδόναι κ᾽ λιΐζεσθαι κ᾽ ἀνδροφονεῖν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἀποςερεῖν καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν κ᾽ μοχθηρῶν. ἔςι ταῦτα. εἰ τοίνυν γίνελαι ἐκ κακῦ ἀγαθὸν μηδὲν, ὥσπερ εἰκός· πλῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν ἔργων· ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τόν πλῦτον. συμβαίνει ὕτως ἐκ τύτυ τῦ λόγυ. ἀλλ᾽ ὐδὲ τὸ

φρονεῖν γε ὐδὲ δικαιοπραγεῖν ὐκ ἔςι κλήσαδαι ἐκ κακῶν ἔργων. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν ἐκ καλῶν ἔργων· ὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα τὰ αὐτὰ δύνανλαι. πλῆτον δὲ κ) δόξαν κ) τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τύτοις παραπλήσια, ὐδὲν κωλύει ὑπάρχ)ν τινὶ, ἀλλὰ μελὰ κακίας πολλῆς· ὥςε ὐκ ἂν ἦ ταῦτα ἀγαθὰ ἤτε κακά. ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθὸν, τὸ δὲ ἀφρονεῖν κακόν. ἱκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ἔφην.

ΤΕΛΟΣ.

TYPOGRAPHUS LECTORI S.

IN hac Cebetis editione praecipue ſecuti ſumus eam Jac. Gronovii, quam ille adornavit adjutus variantibus Lectionibus trium M. SS. ex Bibliotheca Regia Paris. quorum primum ait " bene vetuſtum, ſecundum " longe minore natu, tertium a Jano Laſcare exara- " tum." et plurima quidem correxit et reſtituit ope primi praeſertim iſtius et vetuſti codicis. aliquando tamen, ipſi nimium confiſus, quaedam ſine cauſa mutaſſe videtur, nonnunquam ipſos calami lapſus adoptaſſe. Inſpeximus praeterea variantem ſcripturam M. S. codicis a Relando editam. quaedam etiam confirmavimus ope trium veterum editionum. quarum prima Venetiis impreſſa 1540 per Jo. Ant. de Nicolinis de Sabio, in fine Grammaticae Conſtantini Laſcaris. ſecunda, Baſileae 1541. tertia Venetiis 1557 apud P. Manutium, inter alia poſt Laſcaris Grammaticam. Emendationem unam aut alteram propoſuimus, vix quidquam ſine M. SS. mutantes. Horum omnium rationem reddent notulae ſequentes.

NOTULAE.

PAG. 3. l. 8. ἀ̓ν ποτε] ita Gron. ex M. SS. ſuis omnibus, et ita omnes editiones veteres. in vulgatis habetur ποθεν orta ex Wolfii conjectura. eſt autem ποτε indefinitum hîc, ut infra p. 4. l. ult. et p. 6. l. 4. ejus vim intendit hic adjecta ἀ̓ν——τίνες πο῀ε ἦσαν, *quaenam tandem eſſent*———τίνες ἀ̓ν ποτε ἦσαν *quaenam omnino tandem eſſent.* ita Xenophon Hellenic. 2. in loco a Budaeo allato p. 398. ed. R. Steph. ὅ῀ις δὲ μηδετέροις ἀρέσκει, τί ποτε ἀ̓ν καλέσαι χρὴ.——*quonam omnino tandem nomine vocandus eſt.*

4. 10. δὲ] Gron. δ᾽ ἦν ex M. S. 1.

4. penult. δ᾽] Gron. δ᾽ δὲ ex M. S. 1.

5. 12. πολὺν χρόνον, νέωτερος ὤν. πολλὰ ἀ̓ν] ita M. S. Relandi, et ita collegit Gron. ex M. S. 1. caeterum νέωτερος ὤν non videtur reſpicere ad πάλαι πο῀ὲ, ut cenſet Gron. ſed forte ſententia eſt " quin et ipſum " diu ſum admiratus *junior ſeniorem.*"

10. 3. ἤθει] ita Gron. ex M. SS. omn. et editione Pariſienſi ap. Martinum Juvenem 1557. ita etiam M. S. Relandi, et quidem edd. duae Venet. 1540. 1557. exhibent εἴθει, vitium forte ex ἤθει ortum. vulgo εἶδει.

11. 7. συμπλέκονται] Gron. πλέκονται.

12. 7. περιάγονται] M. SS. Gron. et ed. Paris.

1557. habent περιάγονλας, ut et Relandi M. S. et edd. Venet. 1540 et 1557, et Basil. 1541.

13. ult. μὲν] ita Gron. ex M. SS. omn. et ed. Paris. atque ita M. S. Relandi vulgo ϗ.

15. 10. ἐκποιήσει διαλέγεσθαϛ] ita Gron. ex M. S. 1. et confirmavit hanc rationem loquendi ex Theophrasto et Polybio. ita etiam habet M. S. Relandi. vulgo διαλεξόμεθα, scioli forte interpretamentum.

15. 12, 13. ὡς ἄν παρέλθοις] M. S. Relandi habet παρέλθης, veriorem forte scripturam. sic prius p. 9, 10. ὡς ἄν εἰσέλθωσιν.

15. 14. ὡς ἄν] absunt vulgo hae duae voces. Gron. restituit ex M. S. 1. habentur etiam in M. S. Relandi. et est quidem particulae ἄν repetitio hujusmodi apud scriptores optimos frequentissima.

16. 13. εἰσελθεῖν] aberat haec vox ab edd. vulg. restituit Gron. ex M. SS. omn. et ed. Paris. 1557. adest etiam in M. S. Relandi et in edd. veterib. Venet. 1540. et 1557. et Basil. 1541.

17. 13. ἐπιλίπῃ] ita Gron. ex M. S. 1. at 2. et 3. ut et edd. ἀπολίπῃ. Relandi M. S. ἐπιλείπῃ.

18. 1. σκοτεινόν] post hanc vocem, videtur excidisse ex omn. M. SS. verbum ὁρῶ. quin et omnes quae sequuntur voces usque ad ϗ μάλα, in uno M. S. desunt, teste Relando.

18. 12. καϛὰ] ita Gron. ex MSS. omn. at edd. omnes μεϛὰ. Relandi M. S. habet μέτ' αὐτῦ. unde forte vera lectio est μεϛὰ τυϛῦ τις ὁμοίᾳ αὐτῷ.

19. 7. ἀπὸ τῆς τύχης συναντήσῃ] Gron. M. S. 1. exhibet haec ita ἀπὸ τύχῃ (post haec aliquid deletum est) ἔσεσθαι συναντήσασα.

20. 1. ἄξυσαν] vulgo ἄγυσαν, quod et edidit Gron. sed reperitur ἄξυσαν in M. SS. 1. 2. Gron. et pro hoc αὔξυσαν in M. S. 3. est et ἄξυσαν in M. S. Relandi, et in edd. Venet. 1540. et Basil. 1541.

20. 2. καθαρεὶς] ita edd. illae tres veteres et etiam Wolfii, sed ille interserit [καθαρθεὶς] ex conjectura. Gron. M. S. 1. habet ᾗ καθαρθεὶς, et paulo post ἐν τῷ βίῳ sine παντὶ.

20. 6. ψευδοδοξίας] ita omn. edd. veteres. Wolfius exhibet [ψευδοπαιδείας] ψευδοδοξίας.

20. 13. καθαρὰ] M. S. 1. Gron. καθάριος.

20. ult. ἀνθρώπων] M. SS. 1. 2. Gron. ἀνδρῶν.

22. 1. οἱ δὲ ἡδονικοὶ, οἱ δὲ περιπατητικοὶ, οἱ δὲ κριτικοὶ] hae voces, omnes forte, a Sciolo interpolatae, ab aliquo forte sequioris aevi Stoico. eas enim, non posse, a Cebete venisse omnes, partim ex chronologia manifestum videtur, partim ex re ipsa. nam ex iis quae postea differit p. 23, &c. patet eum intelligere hic loci tantum τὰ γράμματα et τὰ μαθήματα, ipsosque adeo τὺς μαθηματικὺς appellat p. 52. l. 1.

23. 6. τύτων] ita Gron. ex M. SS. omn. vulgo τύτυ. et M. SS. 1. habet τὰς τ. κ. δυνάμεις, atque ita etiam Relandi M. S.

23. 7. εἶτα ὅταν καθαρθῶσι] absunt vulgo hae vo-

ces. inſeruit Gron. ex M. S. 1. adſunt etiam in Relandi M. S.

24. 2. παιδείαν] poſt hanc vocem Gron. inſeruit ἔφην ex M. S. 1.

24. 6. πρὸς] ita omnes edd. ante Gron. forte recte, et vertendum *a janua*. Gron. πρὸ ſine nota; quod etiam in M. S. Relandi.

24. 9. δυσανόδῳ, &c.] ita omnes ante Gron. et videtur locus omnino ſanus eſſe. nimium ſe torquet Gron. ſine cauſa ſollicitans hic loci ſyntaxin, ut viam ſtruat lectioni M. S. 1. ex quo ſcil. edidit δι' ἀνοδίας. at Relandi M. S. habet ἀνοδιας ſine δια; et fere melius eſſet abeſſe δια ab hac voce, quandoquidem vis hujus praepoſitionis haud nimis congruat cum vi vocis ἀνοδίας. utut hoc ſit, vix crediderim, Cebetem, huic voci abſtractae addidiſſe adjectiva τραχείας, et πετρώδης. caeterum Gron. in voce ἀνοδίας interpretanda non ſatis ſibi conſtat. nam, cum in notis dixiſſet *invium* recte reſpiciens ad vocis abſtractae originem ab adjectivo nomine ἄνοδος *invius*, in verſione tamen illud *invium*, male mutavit in *praeceps*, quaſi ἀνοδία venire poſſet a ſubſtantivo ἄνοδος *via acclivis*.

24. 14. ᾗ ἔνθεν] ita Gron. ex M. S. 1. priores edd. ἀκεῖθεν.

25. 2. ἄνω γέ περὶ τῦ βυνῦ] ita Gron. cujus M. SS. omn. habent τῦ βυνῦ loco vulgatae τὸν βυνὸν. et in M. S. 1. abeſt γε, ſed mox pro κύκλῳ habet ᾗ κύκλῳ. at Relandi M. S. exhibet ἄνω ἐπὶ τῦ βυνῦ, quae

verior forte ſcriptura; ſaltem ἐπὶ videtur hic loci neceſſaria.

25. 6. τῆς πέτρας] Gron. τῃ πετρᾳ ex M. S. 1. reliquae duae τὴν πέτραν.

26. 12. κατασῆσαι] M. S. 1. Gron. κατασήσειν.

27. 13. λέγεις] reperit hanc vocem in omn. ſuis M. SS. Gron. et reſtituit. deerat in prioribus edd.

28. 1. μέσῃ δὲ &c.] hoc eſt *ſaturâ corporis media quidem, eâque jam integrâ*. quamvis enim ἡλικία ſaepiſſime ad aetatem refertur, proprie tamen et ex origine ab ἥλικος de magnitudine corporea dicitur; atque ita, credo, hic loci de aetate enim ſi dixeris μέσῃ, non eſt quod addas ᾗ ἤδη κεκριμένῃ.

28. 3. καὶ καλλωπισμόν] ita omn. M. SS. et edd. duae Venet. 1540. 1557. et Baſ. 1541. deeſſe videtur vox aliqua, forte ὑδένα, quam inſeruit Gron. poſt Snecanum.

28. 7. δοκῦσαι] ita Gron. ex M. S. 1. et ex altera reliquarum prius δοκῦσιν.

29. 6. ἡράκλεις] Relandi M. S. praeponit ὦ.

29. penult. εἴ τις] ita omn. edd. et M. SS. niſi 1. Gron. habens ὅτος lapſu certe ſcribentis. hoc tamen edidit Gronovius haud animadvertens particulam ἄν ſic poſitam referendam fore ad verbum ſequens τύγχαι ὤν, ipſiuſque modum ſubjunctivum neceſſario poſtulare.

30. 1. ἰατρὸν] ita tres M. SS. Gron. et edd. Venet. 1540. et Baſil. 1541. et Paris. 1547. vulgo τὸν ἰατρὸν, et ita Gron. ſed minus ex uſu articuli.

30. 1. γενόμενος] ita tres M. SS. Gron. et ed. Basil. 1541. aliae edd. ut et Gron. ipse γινόμενος. at hoc modo temporum ratio vix satis constare videtur.

30. 4. ὁ ἰατρὸς] ita M. S. 1. Gron. et ita edd. vulgatae, et tres illae vetustae Ven. 1540. 1557. et Bas. 1541. at Gron. omisit articulum contra linguae Graecae rationem. nisi forte acciderit hoc culpa typographi.

30. 5. κατέσπεν] ita M. S. 1. Gron. et M. S. Relandi. et ita edd. Ven. 1540. et Basil. 1541. et Paris. 1547. vulgo καθέσηκε.

30. 7. ἀπωθεὶς] ita Gron. ex omn. M. SS. existimans non prius ita editum fuisse nisi a Salmasio et Casaubono. at ita reperitur in ed. Venet. 1540. et Bas. 1541.

30. 8. ταῦτα] M. S. 1. Gron. addit μὲν, ut et M. S. Relandi.

31. 11. ὡς] Relandus edidit. αἰ.

Ibid. δοκεῖν εἶναι] omisit has duas voces sive Gron. sive typographus.

32. 3. ἀνδρεία, δικαιοσύνη] ita Gron. ex M. SS. 1. 2. et ita M. S. Relandi. vulgo interponitur ἡ.

32. 6. ὦ κάλλισαι] omnes Gron. M. SS. ut et illae Relandi habent ω κάλλισε.

32. 9. περιποιήσησθε] Gron. et veteres edd. exhibent περιποιήσεσθε. sed ratio linguae Graecae postulat modum subjunctivum. quare ita edidimus post Relandum.

32. 13. ἀπάγεσιν] Gron. ex M. S. 1. ἄγεσιν.

33. 8. καλῶς] M. S. 1. Gron. καλῷ. et M. S. Relandi καλῶς, ϗ ποικίλῳ.

33. 9. ἔχειν] deeſt haec vox in M. S. 1. Gron. et in M. S. Relandi.

33. 10. ἢ] M. S. Gron. ἤτε.

34. 8. ποῖα &c.] M. S. 1. Gron. et ille Relandi habent ποῖα ταῦτα λέγεις θηρία.

34. 10. ἐπιποθῶ] ita Gron. ex M. SS. omn. et ita M. S. Relandi.

34. 12. θηρία ταῦτα εἶναι] pro his M. S. 1. Gron. habet ταῦτα θηρία.

hic loci deficit M. SS. ille
primus 1. et vetuſtiſſimus,
ut adnotat Gronovius.

37. 5. ἦκει] de hoc dubitari poteſt. Ed. Baſil. 1541. habet ἦκε.

40. 1. * [οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι] interpolatae prorſus videntur hae voces, nec in ipſis vel conſtat linguae Graecae ratio, ut monet Gron. abſunt ab ed. Paris. Martini Juvenis 1557. et in M. S. Relandi non tantum abſunt, ſed et in ipſarum loco habentur λύπης ϗ ταραχῆς.

41. 8. ὐχ ἑαυτὺς] ita M. S. 2. Gron. et ita edidit Relandus. vulgo ὐχι αὐτὺς, et Baſil. 1541. αὐτὺς.

45. 8. πράτλοι] ita Gron. ex M. SS. duobus, et ita M. S. Relandi. ita igitur exhibuimus, quamvis haud prorſus certi annon melior ſit vulgata lectio πράτλῃ.

46. 1. κωλύειν] ita edd. illae tres veteres, et ita vulgo. Gron. κωλύει nulla reddita ratione; ita tamen M. S. Relandi.

46. 13. ἐχούσας] vice hujus vocis Gron. in altero M. S. reperit βλέπουσας.

48. ult. ἃ ἢ Πλάτων φησὶν] hae ſaltem voces ſatis evidenter apparent eſſe ſcioli cujuſdam interpolatio, atque adeo in linea ſequenti ἔχειν pro ἔχει. vel forte tota ſententia interpolata. ſaltem non credibile eſt, enarratorem hunc, πρεσβύτην, Cebeti νεανίσκῳ loquentem, facturum eſſe mentionem de Platone ipſius Cebetis aequali, ut viro jam ex ſcriptis in Philoſophia claro.

50. 1. ἢ ἡμᾶς] M. SS. Gron. ἡμᾶς ἢ, ut et M. S. Relandi.

50. 3. ἢ ἄνευ] vulgo, ut et Gron. ἄνευ ſine ἢ. ſed inſeruimus ex M. SS. duob. Gron. et ed. Pariſ. 1557. et ex M. S. Relandi et edd. Venet. 1540. et Baſil. 1541.

50. 4. κωλύει] Ed. Pariſ. 1557. addit βελτίους, quod et edidit Relandus.

53. 5. ἅτω ποιεῖτε &c.] M. SS. duo Gron. et ille Relandi ἐὰν ἅτω ποιῆτε ἢ ἐνδιατρίβητε. ſed ed. Pariſ. 1557. Venet. 1540. 1557. et Baſil. 1541. habent ἐὰν μὴ ἅτω &c.

54. 11. τὸ ζῆν] abſunt vulgo hae duae voces. reſtituit Gron. ex M. SS. duob. et ed. Pariſ. 1557. adſunt etiam in M. S. Relandi, et in edd. Venet. 1540. Baſil. 1541.

55. l. 8, 9. οὐκ——οὐ] vulgo abſunt hae duae particulae, quamvis loci ſententia manifeſtiſſime efflagitet negationem. auſi ſumus utramque adſumere, priorem ex Relandi M. S. poſteriorem ex Relandi textu, quamvis haud gnari unde habuerit.

55. antep. τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν κακόν ἐστι. τὸ δὲ ζῆν οὐ κακόν ἐστιν.] ita Gron. ex M. S. uno; et ita quidem ſimplex illa hujus argumentationis ratio poſtulare videtur. confirmat etiam hanc lectionem M. S. Relandi, tum, quatenus recte incipiat τὸ κακῶς τοίνυν, tum quod in ipſo, ſtatim in ſequenti linea, plures plane deſint voces. vulgo habetur tantum τὸ τοίνυν ζῆν οὐ κακόν ἐστιν.

58. 6. ἐπίσανται] legendum quidem ἐπίσωνται in modo ſubjunctivo propter praecedentem ὅταν.

58. 8. ἄν τις κρινεῖ] emendatione opus eſſe videtur et legendum ἄν τις κρινοῖ.

59. 2. τιμῶνται] ita Gron. ex M. SS. duob. et ita M. S. Relandi. et quidem hanc eſſe veriorem ſcripturam confirmatur ex vero et proprio mediae vocis uſu.

59. 3. οἴωνται] ita edidit Relandus. et quidem recte, nam praecedens ὅταν modum ſubjunctivum efflagitat. Gron. et caeteri οἴονται.

59. 4. μόνων εἶναι τὸ εὐδ.] ita Gron. ex M. SS. duob. et ed. Pariſ. 1557. et ita M. S. Relandi, et edd. Venet. 1540. Baſil. 1541. vulgo μόνον εὐδ.

59. 5. πράττωσιν] ita ex emendatione edidimus, propter praeced. ὅταν ex qua pendet adhuc ſententia. vulgo πράτ⟨ω⟩σιν.

59. 9. ἀγνοῦσι γὰρ &c.] Quae abhinc ſequuntur, minoribus typis impreſſa, Gronovius primus Graece edidit, ex Bibliotheca Regia Pariſ. comparata; ſed in quonam ex tribus iſtis M. SS. haec extiterint, haud indicavit. Impreſſa fuerunt prius Arabice, ut et Latine, verſa a Jo. Odaxio.

CEBETIS
THEBANI
TABULA.

IN aede Saturni deambulantes, cum alia complura donaria ſpectabamus; tum tabulam quandam ante ſacellum dedicatam, quae peregrinas quaſdam et peculiares fabulas depictas haberet. quae cujuſmodi et unde eſſent, conjicere non poteramus. pictura enim neque urbem neque caſtra prae ſe ferebat: ſed erat ſeptum quoddam, alia duo ſepta continens, alterum (p. 4.) majus, alterum minus. erat et porta in primo ſepto, cui magna turba aſtare videbatur. intra ſeptum vero mulieres complures conſpiciebantur. in aditu autem primi veſtibuli et ſepti, ſenex quidam ſtabat, eo geſtu et habitu, ut ingredienti turbae praecipere aliquid videretur. cum vero diu inter nos, quid commentum illud ſibi vellet, ambigeremus, ſenex quidam aſtans: non mirum, inquit, eſt, hoſpites, vos de pictura hac dubitare. nam et ex indigenis pauci norunt [5] fabulae ſignificationem. neque enim civitatis noſtrae donarium eſt: ſed olim hoſpes quidam, vir cordatus, et eruditione praeſtans, qui et dictis et factis Pythagoreae et Parmenideae vitae ſtudium prae ſe ferret, tam templum hoc, quam picturam Saturno dedicavit. an vero, inquam, ipſum hominem vidiſti, et noſti? atqui etiam, inquit, longo tempore fui eum admiratus, junior

cum eſſem. multa enim praeclare diſſerebat, et hujus ipſius fabulae doctrinam ſaepe eum audivi exponentem. obſecro igitur, [6] inquam, niſi magna quaepiam occupatio te impedit, fabulam nobis explica, cujus audiendae avidiſſimi ſumus. nihil, inquit, obſtat, hoſpites. ſed illud prius vobis tenendum, enarrationem periculi non expertem eſſe. cujuſmodi, inquam, id eſt? quia, ſi auſcultaveritis, atque intellexeritis ea quae dicentur, prudentes et beati evadetis: ſin minus, facti vecordes, infelices, acerbi atque indocti, male vivetis. eſt enim expoſitio, ſphingis ambagibus ſimilis, quas illa [7] hominibus proponebat; quas qui intellexerat, manebat incolumis; qui non aſſecutus erat, a ſphinge occidebatur. eadem eſt et enarrationis hujus ratio. nam amentia ſphinx eſt hominibus. obſcure autem et haec innuit, quid in vita ſit bonum, quid malum, quid neque bonum, neque malum. quae qui non intelligit, ab ea non ſemel interit, ut is qui a ſphinge occiſus devorabatur; ſed paulatim per omnem aetatem, ut qui conjecti in carcerem, manum carnificis exſpectant, contabeſcit. ſin ea cognorit aliquis vice verſa perit [8] amentia: ipſe vero ſalvus manet, perque omnem vitam, malorum expers, beatus efficitur. vos igitur attenti eſtote, nec obiter audite. dii boni, quantam nobis cupiditatem injeciſti, ſi iſta ita ſunt! ita, inquit, res eſt. quamprimum igitur narres velim. nam nos quidem haud obiter audiemus, in tanti praeſertim et praemii et ſupplicii exſpectatione. ſublato igitur baculo, et ad picturam ex-

tento, cernitis, inquit, ſeptum hoc? cernimus. hoc primum vobis tenendum eſt, [9] locum hunc appellari *vitam*: et magnam multitudinem, quae portae aſſiſtit, eos eſſe qui in vitam venturi ſunt. ſenex vero is, qui ſuperne ſtat, chartam quandam una manu tenens, altera vero quiddam veluti monſtrans, *genius* dicitur. mandat autem ingredientibus, quid eis, ubi in vitam venerint, faciendum ſit: et, cui viae ſe committere debeant, ſi ſalvi eſſe in vita velint, oſtendit. quam igitur, inquam ego, viam ingredi eos jubet? aut quomodo? viden', inquit, juxta portam ſolium poſitum, [10] qua turba ingreditur, cui mulier inſidet, ficto vultu, argutaque ſpecie, et manu poculum quoddam tenens? video, inquam: ſed quae ea eſt? *impoſtura*, inquit, quae omnes homines deducit. ecquid agit ea? iis, qui in vitam ingrediuntur, facultatem ſuam propinat. quae vero eſt illa potio? *error*, inquit, et *ignorantia*. quid tum? hac pota, veniunt in vitam. num ergo omnes errorem bibunt? omnes bibunt, inquit: ſed alii plus, alii [11] minus. nonne praeterea intra portam vides turbam quandam mulierum, praeditarum variis meretricum formis? video. hae ergo, *opiniones*, *cupiditates*, et *voluptates* appellantur: turbaque ingrediente exilientes, amplectuntur ſingulos, atque abducunt. quo vero abducunt eos? aliae ad ſalutem, inquit, aliae ad interitum ob impoſturam. O vir optime, quam gravem potionem dicis! et quidem omnes pollicentur, ſe illos ad optima quaeque perducturas, et ad vitam beatam, in qua aqui-

eſcant. illi vero propter [12] ignorantiam et errorem, quem apud *impoſturam* hauſerunt, veram degendae vitae viam non inveniunt: ſed temere oberrant, ut vides item prius ingreſſos circumire, quo illae monſtrarint. video haec, inquam. ſed quae eſt illa mulier, quae caecae et furenti ſimilis, ſaxo rotundo inſiſtit? vocatur, inquit, illa quidem *fortuna:* neque caeca ſolum eſt, ſed et inſana et ſurda. ea ergo quo munere fungitur? paſſim, inquit, vagatur: et aliis quod habent, [13] rapit, aliiſque largitur; iiſdemque rurſus ſtatim eripit quae dedit, eaque donat aliis temere et inconſtanter. recte igitur ſignum ejus naturam declarat. quodnam illud? inquam quod rotundo ſaxo inſiſtit. id vero quid ſibi vult? non tuta et firma ejus eſſe munera ſignificat. magnae enim et graves jacturae fiunt, cum quis ei fidem habet. quid? magna illa turba quae eam circumſtat, quid petit, et qui vocantur? dicuntur hi *inconſiderati.* ſinguli vero ea [14] petunt quae illa abjicit. qui ergo fit, ut non eodem ſint vultu: ſed alii laetari, alii moerere paſſis manibus videantur? qui laetari et ridere videntur, ii ſunt, inquit, qui aliquid a *fortuna* acceperunt; iidemque *fortunam proſperam* eam vocant. qui vero plorantium ſpecie manus extendunt, ii ſunt, quibus ea eripuit quae ante dederat. hi contra, *malam fortunam* eandem appellant. quae ſunt ergo illa quae largitur, cum et ii qui ea accipiunt, ita laetentur; et qui amittunt, [15] plorent? haec quae vulgo bona cenſentur. ea quae ſunt? divitiae ſcilicet, gloria, nobilitas,

liberi, imperia, regna, et id genus alia pleraque. eho, numnam iſta bona non ſunt? de his quidem alias diſputare licebit: nunc autem explicationi fabulae intenti ſimus. fiat ita. vides ergo, ubi portam iſtam praeterieris, aliud ſeptum altius, ut et mulieres extra ſeptum ſtantes, [16] meretricum inſtar ornatas? omnino. harum alia *incontinentia* vocatur, alia *luxuria*, alia *avaritia*, alia *aſſentatio*. quid ergo hic aſtant iſtae? obſervant eos qui aliquid a fortuna acceperunt. quid tum? exultant, et eos amplectuntur, et adulantur: utque apud ſe manere velint, poſtulant; ac vitam eis pollicentur ſuavem, otioſam et omnis expertem moleſtiae. quod ſi quis eis obſecutus, delicias amplexus fuerit; ei jucunda videtur ad tempus illa vitae ratio, dum [17] hominem quaſi titillarit; cum revera talis non ſit. ubi enim reſipuerit, ſe non comediſſe, ſed ab iis et comeſum, et contumelioſe tractatum eſſe, ſentit. itaque jam conſumptis iis quae a fortuna acceperat omnibus, mulieribus iſtis ſervire cogitur, et omnia perpeti, indecoreque ſe gerere, et propter eas quaevis pernicioſa in ſe admittere; cujuſmodi ſunt, fraudare, fana ſpoliare, pejerare, prodere, latrocinari, caeteraque his conſimilia. ſed cum eos haec omnia defecerint, traduntur poenae. qualis ea eſt? vides a tergo eorum aliquid feneſtellae ſimile, et [18] locum quendam anguſtum et tenebroſum? atque etiam mulieres quaedam foedae, et ſordidae, et pannis obſitae, ibi eſſe videntur? omnino. ea igitur quae flagellum tenet, *poena* dicitur: quae caput ad genua

demittit, *moeſtitia*: quae capillos evellit, *aerumna*. alius vero quidam, illis qui adſtat, deformis, extenuatus, et nudus: ac per haec mulier quaedam, ei ſimilis, deformis, et tenuis, quinam ſunt? ille quidem, inquit, *luctus* vocatur; ejus vero ſoror, *deſperatio*. his igitur traditur, et cum [19] his in cruciatibus vitam agit. deinde rurſus in aliam domum conjicitur, *infelicitatis*: ubi, quod reliquum eſt aevi, in omni miſeria exigit, niſi ei *poenitentia* forte fortuna occurrerit. quid tum fit? *poenitentia*, obviam ei facta, ex iſtis malis eum eripit: eique *opinionem* aliam, et *cupiditatem*, ad *veram eruditionem* perducturam, inſerit; unaque eam, qua ad *falſi nominis eruditionem* perveniat. quid tum fit? ſiquidem, inquit, eam opinionem comprehenderit, quae [20] ipſum ad *veram eruditionem* perducat, ab ea purgatus ſervatur, et omnis calamitatis expers, ac beatus, omne tempus aetatis degit: ſin minus, denuo a falſi nominis eruditione deducitur. pro Jupiter, ut ingens eſt, et alterum hoc diſcrimen! qualis vero, inquam, eſt *falſi nominis eruditio*? nonne vides, inquit, alterum illud ſeptum? utique, inquam. extra id ſeptum, juxta veſtibulum, ſtat mulier quaedam, quae valde munda et compoſita eſſe videtur. eam vulgus, et vani homines, *eruditionem* vocant: [21] cum ea non ſit, ſed *falſi nominis eruditio*. ad hanc igitur ii, qui ſervandi ſunt, et ad veram eruditionem perventuri, primum divertunt. numquid ergo alia via nulla eſt, quae ad veram eruditionem ducat? eſt, inquit. iſti vero ho-

mines, qui intra ſeptum obambulant, qui ſunt? falſi nominis eruditionis amatores, inquit, decepti, atque opinantes, ſe verae eruditionis frui conſuetudine. quibus ergo nominibus appellantur iſti? alii poetae, inquit, alii oratores, alii dialectici, alii muſici, alii arithmetici, alii geometrae, [22] alii aſtrologi, alii voluptarii, alii peripatetici, alii critici caeterique horum non diſſimiles. mulieres vero illae, quae circumcurſare videntur, primis ſimiles, inter quas eſſe dicebas incontinentiam, et reliquas illius ſocias, quaenam ſunt? illae ipſae, inquit, ſunt. nunquid ergo et huc ingrediuntur? et huc, medius fidius, ſed raro; nec ita frequenter, ut in primum ſeptum. nunquid ergo et opiniones? nae, inquit. nam et in his etiamnum potio, ab impoſtura propinata, et ignorantia, manet: atque etiam mehercule [23] una cum ea, amentia. neque vero ab eis vel opiniones vel caetera vitia recedent, donec repudiata falſi nominis eruditione, veram ingreſſi viam, purgatricem iſtarum rerum vim biberint, et mala omnia quibus urgentur, ut opiniones et ignorantiam, et reliquam omnem vitioſitatem, ejecerint: tum demum enim ſervabuntur. dum vero heic manſerint apud falſi nominis eruditionem, nunquam liberabuntur; nec ullum malum, iſtarum quidem diſciplinarum ſubſidio, profligabunt. quae ergo [24] via eſt, quae ad veram eruditionem ferat? videſne, inquit, editum illum locum, qui a nemine incoli, ac defertus eſſe videtur? video. ergo et januam parvam, et viam quandam ante januam, parum frequentem, et

a perpaucis tritam, ut quae et praeceps et aſpera, et praerupta eſſe videatur? omnino, inquam. ibi et tumulus excelſus cernitur, et anguſtus aditus, utrimque in profundum praeceps. video. haec igitur, inquit, via eſt, quae ad veram eruditionem ducit. et [25] quidem aſpectu, inquam, valde ardua. ergo et ſuperne juxta tumulum magnam rupem vides, et altam, undique praeruptam? video, inquam. vides ergo et duas mulieres, ſucci plenas, et robuſto corpore in rupe ſtantes, quae manus alacriter extendunt? video, inquam. ſed quae eis nomina ſunt? una, inquit, continentia vocatur, altera tolerantia. ſunt autem ſorores. cur vero manus adeo alacriter extendunt? hortantur, inquit, viatores ad eum locum progreſſos, ut bonis ſint animis, nec per ignaviam deſperent. fore enim, [26] ut poſt parvi temporis difficultates, in amoenam viam perveniant. ubi autem ad rupem acceſſerint, quo pacto aſcendunt? nullam enim, quae eo ferat, viam perſpicio. ipſae a praecipitio ad eos nonnihil deſcendunt, eoſque ſurſum ad ſeſe attrahunt. poſtea jubent eos requieſcere: et paulo poſt eis dant robur et fiduciam, et pollicentur ſe eos ad veram eruditionem perducturas: ac demonſtrant, quam ea via ſit amoena, et plana, et expedita, et omnis expers mali, [27] ut vides. ita certe quidem apparet. videſne porro, inquit, ante lucum illum locum quendam, qui et amoenus videtur, et prati inſtar, multaque luce illuſtris? utique. videſne in prati medio etiam aliud ſeptum, et aliam portam? eſt ita. ſed quomodo voca-

tur locus ille? beatorum domicilium, inquit. hîc enim degunt virtutes omnes, et beatitudo. amoenus dubio procul is locus eſt. vides ergo, inquit, juxta portam ſtare matronam formoſam, conſtanti [28] vultu, aetate media, et jam ad ſenectutem declinante, veſte ſimplici, et aſciticii cultus experte? inſiſtit autem ſaxo non globoſo, ſed quadrato atque immobili. ei adſunt aliae quaedam duae, filiae ejus, ut videtur. ita quidem videtur. harum igitur media, eruditio eſt, inquit: altera, veritas: altera, ſuadela. cur autem quadrato ſaxo inſiſtit? indicio, inquit, eſt, et viatoribus viam ad eam eſſe tutam ac firmam, et accipientibus [29] munerum ejus fructum ſecurum. ecquae ſunt ejus munera? fiducia, ſecuritas ſeu vacuitas a perturbationibus, inquit ille. quamnam iſta vim habent? eam, ut ſciant, nihil unquam in vita ſibi mali eventurum. dii boni, inquam, quam praeclara munera! ſed cur ſic extra ſeptum adſtat? ut hoſpites, inquit, ſanet, eiſque vim purgatricem propinet. ubi vero purgati fuerint; tum demum eos ad virtutes adducit. quomodo iſtud? inquam. neque enim intelligo. ſed intelliges, inquit. fit enim hic perinde, ut ſi quis gravi affectus morbo ad [30] medicum perducatur. is vero purgationibus inprimis omnes morbi cauſas ejicit; ac tum demum vires confirmat, ſanitatemque reſtituit. ſin aeger medico non paruiſſet, merito ejectus a morbo interiſſet. haec, inquam, intelligo. ad eum ergo, inquit, modum ad eruditionem ubi quis pervenerit, ea curat illum, ſuamque illi vim propinat; ut ante omnia

expurget et ejiciat mala, quae ſecum attulerat omnia. quaenam iſta? ignorantiam, et errorem apud [31] impoſturam hauſtum, et arrogantiam, et cupiditatem, et incontinentiam, et iracundiam, et avaritiam, caeteraque omnia, quae in primo ſepto ingurgitarat. poſtquam autem purgatus fuerit, quo eum mittit? intro, inquit, ad ſcientiam, et caeteras virtutes. quaſnam iſtas? non vides, inquit, intra portam coetum matronarum, quae et formoſae, et modeſtae videntur, atque etiam ficti nihil habent, minimeque comptae ſunt, ut caeterae? video. ſed quae [32] ſunt earum nomina? prima quidem, ſcientia dicitur: reliquae vero ejus ſorores, fortitudo, juſtitia, vitae integritas, temperantia, modeſtia, liberalitas, continentia, clementia. O pulcherrimas, inquam! quanta in ſpe ſiti ſumus! ſiquidem intellexeritis, inquit, et uſu vitae confirmabimini in iis quae auditis. enimvero, inquam, ſummo ſtudio elaborabimus. itaque ſalvi eritis, inquit. hae vero cum eum ſuſceperint, quo deducunt? ad matrem ſuam, inquit. ea vero quae eſt? beatitudo, inquit. cujuſmodi vero eſt? videſne viam illam, quae [33] ducit ad faſtigium illud, quae arx eſt ſeptorum omnium? in veſtibulo igitur matrona, conſtanti aetate, et formoſa, in alto ſolio ſedet, compta liberaliter, et citra luxum, corona florida peregregie ornata. ita ſane videtur. ea igitur beatitudo eſt, inquit. cum autem huc aliquis pervenerit, quid illa agit? coronat eum, inquit, ſua vi, caeteraeque virtutes omnes, ut eos qui maximis ſint certaminibus defuncti. quibus

autem certaminibus is eſt defunctus? [34] inquam. tum ille: maximis, inquit; et maximas belluas, quae prius ipſum devorabant, et cruciabant, et ſervitute premebant, ſuperavit omnes, et a ſe profligavit, ipſe ſui juris factus: adeo ut illae jam ei ita ſerviant, quemadmodum ipſe dudum illis ſerviebat. quaſnam dicis belluas? perquam enim audire cupio. primum, inquit, ignorantiam et errorem. an vero eas eſſe belluas non cenſes? et quidem maleficas, inquam. deinde dolorem, luctum, avaritiam, intemperantiam, et omnia genera vitiorum. [35] his omnibus imperat; non paret, ut prius. O praeclara, inquam, facinora, victoriamque pulcherrimam! verum illud etiam mihi dicito: quae vis eſt illius coronae, qua eum ornari dicebas? beatifica, o adoleſcens. nam qui ea vi coronatur, fit beatus, et malorum expers: nec in aliis ſpem felicitatis habet repoſitam, ſed in ſemet ipſo. O praeclaram victoriam! ubi autem coronatus eſt, quid facit quove abit? virtutes eum deducunt eo unde ante venerat: [36] et oſtendunt ei illos qui ibi agunt, ut male et miſere vivant, et ut vitae naufragium faciant, et errent; et quaſi victi ab hoſtibus ducantur, alii ab incontinentia, alii ab arrogantia, alii ab avaritia, alii vanae gloriae ſtudio, alii ab aliis malis. quibus e difficultatibus, quibus conſtricti tenentur, ipſi eluctare non poſſunt, ut ſerventur, et huc perveniant: ſed per omnem aetatem turbantur. quod eo illis accidit, quod viam hanc invenire non poſſunt: quippe obliti [37] mandatum quod genius dederat. recte mihi dicere

videris. ſed rurſus illud dubito, cur virtutes eum locum illi monſtrent, unde prius huc venerat. non ſatis norat, neque intelligebat, inquit, quicquam eorum quae ibi gererentur: ſed dubitabat; et, ob ignorantiam et errorem quem imbiberat, ea quae bona non ſunt, bona eſſe putabat; et mala, quae mala non ſunt. quare male vivebat, ut caeteri, qui ibi degunt. nunc vero conducibilium rerum ſcientiam conſecutus, cum ipſe bene vivit, tum iſtorum miſerias perſpicit. haec autem [38] contemplatus, quid agit, aut quo vadit? quocunque voluerit, inquit. ubique enim in tuto eſt, non ſecus ac ſi Corycium antrum teneret. et quocunque pervenerit, omnino honeſte vivet, ab omni periculo remotiſſimus. omnes enim eum libenter ſuſcipient, ut aegroti medicum. numquid ergo illas quoque mulieres, quas dicebas eſſe belluas, timere deſiit, nihil ab eis exſpectans mali? nihil. neque enim vel ab dolore, vel ab moleſtia, vel ab incontinentia, vel ab avaritia, vel a paupertate, vel [39] ab ullo alio malo vexabitur. omnibus enim dominatur, omnibus eſt ſuperior iis a quibus ante exagitabatur; quemadmodum viperarii. nam ſerpentes, qui omnes alios ad necem uſque perſequuntur, illos non laedunt, eo quod hoc veneni remedium habent. ita et hunc nihil laedit, eo quod remedium habet. recte mihi dicere videris. ſed illud etiam mihi explica, quinam ii ſint qui inde a tumulo adventant? quorum alii coronati, ſpeciem hilaritatis prae ſe ferunt: qui vero coronis carent, [40] deſperabundi, cum cruribus et capitibus

attritis esse, tum a mulieribus quibusdam detineri videntur? qui coronas gestant, inquit, incolumes ad eruditionem pervenerunt, eaque se potitos esse laetantur. qui autem coronis carent, partim ab eruditione repudiati recedunt, male ac misere affecti; partim ignavia debilitati, cum ad tolerantiam ascendissent, retro redeuntes, nullo certo itinere oberrant. mulieres vero, eos affectantes, quae sunt? aerumnae, inquit, [41] et molestiae, et desperationes, et ignominiae, et ignorationes. si ita est, ut dicis, mala omnia eos affectantur. utique profecto mala omnia. cum vero isti in primum septum ad luxuriam et incontinentiam redierunt, non semetipsos accusant: sed statim et eruditioni, et id iter ingressis maledicunt, ut aerumnosis et miseris atque infelicibus, qui ea vita, quam ipsi agant, relicta, male vivant, nec perfruantur ipsorum bonis. quae vero bona esse dicunt? luxum, et [42] incontinentiam, ut summatim dicam. nam pecudum more gulae servire, maximorum bonorum esse fructum opinantur. alterae vero mulieres illinc profectae, hilares et ridentes, quibus nominibus appellantur? opiniones, inquit: et perductis ad eruditionem iis qui ad virtutes sunt ingressi, redeunt, ut alios adducant, atque renuncient, eos quos illo adduxerint, jam beatos esse factos. utrum igitur, inquam, istae ad virtutes ingrediuntur? non, inquit. neque enim fas est opinionem [43] intrare ad scientiam: sed eruditioni tradunt illos. quos cum eruditio susceperit, redeunt istae, rursus alios adducturae; veluti naves, expositis sarcinis

reductae, aliis rebus onerantur. iſta quidem mihi recte explicare videris. ſed illud nondum declaraſti, quid genius in vitam introëuntibus praecipiat. ut bonis animis ſint, inquit. quare bonis animis eſte et vos. enarrabo enim omnia, neque quicquam praetermittam. recte dicis, inquam. rurſus igitur [44] extenta manu, videtis, inquit, mulierem iſtam, quae caeca eſſe videtur, et rotundo ſaxo inſiſtere, quam vobis modo dixi fortunam appellari? videmus. huic, inquit, fidem habere vetat, aut quicquam firmum putari, tutove poſſideri, aut pro ſuo teneri, quod illi acceptum referatur. nihil enim obſtare, quo minus ea eripiat, et alteri tradat. ſaepe enim eam hoc facere ſolere. ob eam igitur cauſam monet, ne vincantur illius muneribus; neve gaudeant cum largiatur; [45] neve doleant cum eripiat: utque eam neque laudent, neque vituperent. neque enim quicquam conſulto facere, ſed temere atque inconſiderate, ſicut ante vobis dixi. quare genius monet, ne mirentur, quicquid illa faciat: neve malos menſarios imitentur, qui accepta ab aliis pecunia gaudeant tanquam ſua, eademque repetita indignentur, atque injuriam ſibi factam putent; obliti nimirum, ea conditione apud ſe fuiſſe depoſitam, ut [46] abſque ullo impedimento a creditore reciperetur. eodem ergo modo jubet genius erga ejus munera eſſe affectos: et id fortunae eſſe ingenium meminiſſe, ut et, quae dederit, eripiat, et ſubito longe plura largiatur, rurſuſque auferat ea quae dederat: nec ea ſolum, ſed illa etiam quae illi ante habuerint.

quae igitur det, accipi jubet ab ea; iiſque acceptis quamprimum accedi ad conſtantem et tutam largitionem. quaenam illa eſt? inquam. quam ab eruditione ſunt accepturi, ſi eo pervenerint incolumes. ea vero quae eſt? vera ſcientia, inquit, rerum utilium, largitioque conſtans, tuta et immutabilis. quare celeriter ad hanc jubet confugi: cumque ad mulieres illas, quas ante dixi incontinentiam et luxuriam appellari, pervenerint, etiam ab iis ſtatim diſcedi, ac ne his quidem fidem haberi ullam: donec ad falſi nominis eruditionem progreſſi fuerint. apud hanc vero ad tempus eos commorari jubet; et quicquid voluerint, ab eo pro viatico accipere: poſt [48] celeriter inde ad veram eruditionem contendere. haec ſunt mandata genii: quae qui aut non obſervat, aut non recte accipit, malus male perit. ac fabula quidem, hoſpites, quam tabula continet, hujuſmodi eſt. ſi quid vero amplius de horum unoquoque percontari placet, licebit. ego enim vobis dicam. recte, inquam, dicis. quid ergo eos genius a falſi nominis eruditione jubet accipere? ea quae uſui eſſe videntur. quaenam illa ſunt? literae, inquit, et caeterae diſciplinae: quas et [49] Plato adoleſcentibus freni eſſe inſtar ait, ne aliis rebus diſtrahantur. num vero neceſſe eſt iſtas accipere eum, qui ad veram eruditionem pervenire velit, an non? nulla id quidem neceſſitas cogit. nam commodae illae quidem ſunt, ſed ad incrementa virtutis nihil conferunt. itane eas nihil conferre ad id dicis, ut viri meliores evadamus? licet enim

vel ſine his fieri meliores, inquit. neque tamen inutiles ſunt etiam iſtae. ut enim aliquando per interpretem ea quae dicuntur cognoſcimus; et tamen non incommodum fuerit, [50] nos ipſos illius linguae accuratiorem habere cognitionem, quamvis aliquid per interpretem perceperimus: ſic diſciplinis iſtis carere, nihil eſt quod vetet. non ergo meliore conditione ſunt caeteris iſti mathematici, nec facilius poſſunt fieri meliores? quo pacto, inquit, praeſtarent caeteris, cum eos de rebus bonis et malis non minus ſentire perperam conſtet, quam caeteros mortales, et omni adhuc vitiorum genere conſtrictos teneri? nihil enim vetat, noſſe literas, et tenere diſciplinas omnes, et aeque tamen eſſe ebrioſum, intemperantem, avarum, injurium, [51] proditorem, denique amentem. multos certe quidem tales videre licet. quae ergo, inquit, iſtorum quaſi praerogativa eſt ob iſtas diſciplinas, ut viri evadant meliores? nulla omnino eſſe videtur, ſiquidem ita ſe res habet. ſed quae cauſa eſt, inquam, cur in ſecundo verſentur ſepto, tanquam verae eruditioni vicini? et quem, inquit, inde capiunt fructum? cum ſaepe videre liceat aliquos e primo ſepto ab incontinentia caeteriſque vitiis in tertium ſeptum pervenire ad [52] veram eruditionem, qui iſtos diſciplinarum ſectatores praetereunt? quis ergo jam dicat, eos praeſtare caeteris? aut igitur ſegniores ſunt, aut minus dociles. quomodo iſtud? inquam. quia, qui in ſecundo ſepto ſunt, ut nihil aliud, illud certe peccant, quod ea ſe ſcire profitentur quae neſciunt. qua

opinione dum imbuti ſunt, ſegniores eos eſſe neceſſe eſt ad veram eruditionem expetendam. deinde alterum illud non vides, ut opiniones etiam e primo ſepto adhuc ad eos commeent? quare nihilo caeteris hi meliores ſunt, niſi cum ipſis etiam poenitentia ſe conjunxerit: [53] perſuaſumque habuerint, non vera, ſed falſi nominis eruditione ſe eſſe praeditos, a qua in errores inducantur, eoque ſtatu rerum ſalvi atque incolumes eſſe nequeant. et vos igitur, hoſpites, inquit, niſi ita feceritis, et in iis quae diximus, diu multumque verſati fueritis, donec habitum acquiratis, (nam ſaepius eadem revolvenda ſunt, nec intermittenda, ſed caetera prae his ſupervacanea putanda,) nullus vobis eorum uſus erit quae auditis. faciemus. ſed hoc declara, cur bona non ſint ea quae homines a fortuna accipiunt? ut vita, ut ſanitas, divitiae, [54] gloria, liberi, victoria, caeteraque his ſimilia? contraque ea quae his adverſantur, cur mala non ſint? omnino enim admirabilis, et incredibilis iſta nobis videtur oratio. age ergo; da, inquit, operam, ut ad ea, quae rogâro, id reſpondeas quod tibi videtur. ita faciam, inquam. utrum igitur etiam ei, qui male vivit, bonum eſt vivere? non videtur mihi; ſed malum. quo pacto ergo, inquit, bonum eſt vivere, ſi illi malum eſt? quia ut male viventibus, malum mihi videtur vivere; ita bene, bonum. et malum igitur eſſe [55] dicis vivere, et bonum? ego vero. cave abſurde loquaris. neque enim fieri poteſt, ut res eadem et mala et bona ſit. ſic enim et utilis erit et noxia, ſimulque ſemper et

expetenda et fugienda. abſurdum id quidem. ſed, ſi is, qui male vivit, malum habet; quo pacto ipſa vita mala erit? atqui non idem eſt, inquit, vivere, et male vivere. annon et tibi videtur? profecto nec mihi videtur eſſe idem. male igitur vivere malum eſt. vivere autem non eſt malum. malum enim ſi eſſet, etiam bene viventibus [56] utique eſſet malum. vitam enim haberent, quae malum eſſet. vera mihi videris dicere. quia ergo fit ut vita utriſque ſuppetat, tam male quam bene viventibus; vivere neque malum fuerit, neque bonum; ſicut neque ſecare et urere. nam aegrotantibus quidem ea ſalubria ſunt, ſanis vero noxia. eodem igitur modo, et vita ſe habet. proinde ſic tu rem conſidera: maleſne male vivere, an mortem bene oppetere, ac fortiter? ego vero honeſte mori. ergo neque mori eſt malum. ſiquidem oppetere mortem [57] ſaepe magis eſt expetendum, quam vivere. ſunt iſta vera. eadem ergo eſt et ſanitatis ratio, et morborum. ſaepe enim valere non prodeſt, ſi caſus aliquis ita tulerit. vera dicis. age vero, et divitias eodem modo conſideremus: ſi modo illud conſiderare eſt, quod ſaepe videre licet, eundem et habere divitias, et male miſereque vivere. Mehercule multos. nihil ergo eis divitiae conferunt ad bene beateque vivendum? non videtur, cum ipſi mali ſint. viros ergo bonos, non divitiae, ſed [58] eruditio facit. probabile quidem eſt. hac ergo ratione divitiae quî bonum ſunt, cum poſſeſſores ſuos in eo non adjuvent ut fiant meliores? ita videtur. ergo nonnullis ne expedit quidem eſſe divites, cum di-

vitiis uti neſciant. mea quidem opinione. quo pacto ergo id quiſquam bonum judicabit, quod ſaepe nullo modo ſuppetere prodeſt? nullo pacto. ſi quis ergo divitiis bene et perite uti ſcierit, bene vivet: ſin minus, male. veriſſima dicere mihi videris. ad ſummam, quia haec aut in pretio ſunt, ut bona; aut in contemptu ut mala: [59] id ipſum eſt quod homines perturbet et laedat; cum ſcilicet ea mortales magni faciunt, ſeque per ea ſola felicitatis fore compotes opinantur: eorumque cauſa ordine faciunt omnia, etſi maxime impia eſſe videantur. haec vero eis accidunt, quia, quid bonum ſit, ignorant. illud enim ignorant, bonum ex malo fieri nequaquam. multos autem videre licet in divitiarum poſſeſſionem ex peſſimis ac turpiſſimis facinoribus deveniſſe, veluti proditionibus, depraedationibus, homicidiis, calumniis, rapinis, aliiſque compluribus et pravis operibus. ita res eſt. ſi igitur, ut par eſt, ex malo bonum nullum provenit; divitiae vero ex malis facinoribus proveniunt; divitias nequaquam bonum eſſe neceſſe eſt. ſic ex iſto ſermone contingit. caeterum ne [60] ſapientia quidem et juſtitia ex malis operibus acquiri poteſt: neque itidem injuſtitia et inſipientia ex bonis. ſiquidem ipſa eadem ſimul conſiſtere non poſſunt. divitias vero et gloriam et victorias et reliqua id genus multa cum pravitate cuiquam contingere nihil prohibet. quapropter haec neque bona neque mala cenſeantur. caeterum ſapientia duntaxat bonum: inſipientia vero malum. recte, inquam, et ſufficienter mihi dicere videris.
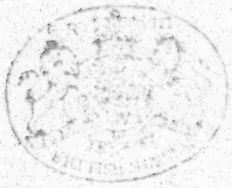
FINIS.